

14 SIERPNIĄ - ROCZNICA POWSTANIA SOLIDARNOŚCI.

Z tej okazji - "PRZEŁOM" - NIEPUBLIKOWANE
WSPOMNIENIA PRACOWNIKA
STOCZNI GDAŃSKIEJ

ECHO TYGODNIA

Niecenzurowany magazyn dla każdego

\$1

Nr 45

Toronto 18 sierpnia 1983

KONSULAT GENERALNY
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ
W TORONTO

CONSULATE GENERAL
OF THE POLISH PEOPLE'S REPUBLIC
IN TORONTO

Nr KG Tor 32 9-83

Adres Telefon POLCONSUL
Cable Address TORONTO
Telefon 222-8471 72-73
Faks 222-8471 72-73

W odpowiedzi prosimy podać nr
na przesyłce numer
In reply, please refer to above number

2803 LAKESHORE BLVD. WEST
TORONTO ONTARIO M6V 1G8

Polish New Comes Office
192 Garden Ave
Toronto Ont
M6R, 1H7

11 sierpnia 1983 r

Konsulat Generalny PRL w Toronto uprzejmie informuje, że rodziny niżej wymienionych osób powinny skontaktować się z właściwymi terytorialnie Wydziałami Paszportów Komend Wojewódzkich MO w celu ostatecznego załatwienia formalności związanych z wyjazdem do Kanady,

- | | | |
|------------------------------|---|---------------------------|
| 1 Halina Kusznierek i córka | - | w dniu 15 sierpnia 1983 r |
| 2 Iwona Mirska i córka | - | w dniu 9 września 1983 r |
| 3 Teresa Olszówka i córka | - | w dniu 22 sierpnia 1983 r |
| 4 Zofia Bielska-Skrzypczak | - | w dniu 9 września 1983 r |
| 5 Irena Rychlicka i 4 dzieci | - | w dniu 22 sierpnia 1983 r |
| 6 Danuta Pomorska | - | w dniu 22 sierpnia 1983 r |

Jednocześnie wyjaśniamy, że w sprawie Hanny Sadowskiej oraz Bożeny Karczewskiej przekazemy decyzje po ich otrzymaniu

Jednocześnie Konsulat Generalny wyjaśnia również iż w związku z odwołaniem stanu wojennego w Polsce w dniu 22 lipca br przestały obowiązywać wprowadzone w czasie jego trwania ograniczenia w sprawach paszportowych

Przewodzone osobiste wyjazdy zagranicę obywateli polskich bez

Leon Zyman
Konsul

PRZYJADĄ

W ubiegłym numerze publikowaliśmy list skierowany do Konsula Generalnego PRL napisany przez emigrantów z Toronto domagający się wszczęcia kroków umożliwiających przyjazd ich rodzin do Kanady

List nie pozostał bez odpowiedzi. W kilka dni później Biuro Pomocy Nowo Przybyłym w Toronto, które pośredniczyło w łączeniu tych rodzin, otrzymało list, w którym konsul Zyman informuje, że rodziny starających się o wyjazd do Kanady mogą się zgłosić do MO w celu załatwienia formalności wyjazdowych

Konsul podaje szczegółowe terminy w jakich te sprawy będą załatwione. Kopię listu drukujemy powyżej

Sprawa została załatwiona szybko i można podejrzewać skutecznie

Według informacji "Echa Tygodnia" wymienione w liście Hanna Sadowska i Bożena Karczewska, otrzymały również terminy załatwienia swych wyjazdów

Torontowska grupa pisząc swój list do konsulatu prawdopodobnie nie spodziewała się tak szybkiej reakcji. Jedną z osób zapytana jak przyjęła odpowiedź konsula odparła, że nie wierzy w jej prawdziwość

Terminy ustalone przez konsula nie są wszak odległe i już przyszły tydzień rozproszy te wątpliwości

Obyło się bez głodówki, do której zamierzali uciec się autorzy listu licząc na poparcie organizacyjne Polish Canadian Action Group. Odbyło się bez indagowania w tej sprawie kanadyjskich polityków na co również organizacja ta była przygotowana

Biuro Pomocy Nowo Przybyłym i PCAG podejmując się akcji łączenia rodzin wybrało stopniową eskalację metod. Głodówka miała być jej ostatnim etapem. Wszystko wskazuje na to, że wybór ten przyniósł sukces. Obserwując PCAG w tej akcji trudno określić ją jako grupę nieodpowiedzialnych radykałów

Z przyjemnością przypominamy też Czytelnikom, że Echo Tygodnia publikując list emigrantów i przykładając wagę do sukcesu głodówki montrealskiej przyczyniło się do nadania w środowisku polonijnym walce o łączenie rodzin należytego rozgłosu

OJCIEC ŚW. W LOURDES



Witając Ojca Św na lotnisku, na początku pielgrzymki do Lourdes, prezydent Francji Mitterand nazwał Jana Pawła II krzewicielem prawdy, wierności ideałom, solidarności

Kiedy Prymas Polski kardynał Wyszyński był więziony, właśnie w Lourdes, w wieczornym rozancu, odmawiano modlitwę za kościoły milczenia - kościoły prześladowane, szczególnie w krajach komunistycznych

W roku Milennium kardynał Wyszyński dziękując za ten przejaw braterskiej solidarności w Kościele podkreślił, że kościoły milczenia krzyczą pod niebiosy męczennikami wyznawaniem wiary

Od 1966 roku, zebrani pielgrzymi, na procesji w Lourdes z lampionami, modlą się codziennie za kościoły prześladowane

W niedzielę wieczorem, 14 sierpnia, jak jeden z pielgrzymów, stanął Jan Paweł II w niszy na placu przed Bazyliką Rozancową w Lourdes, z rozancem w jednej dłoni, a z płonąącym lampionem w drugiej, w gronie 80 tysięcy pielgrzymów modlących się za kościoły prześladowane, a także za ludzi prześladowanych za wierność wyznawanym ideałom Jan Paweł II - krzewiciel prawdy - nie poprzestął tylko na cichej modlitwie

W osobistej, a zarazem publicznej modlitwie, przy płonących w ciemnościach wieczoru 60 tysiącach świec, złożył u stóp Maryi modlitwy za chorych i cierpiących, a szczególnie za prześladowanych, za ludzi dręczonych na śmierć, za milczących męczenników w tylu krajach na świecie. Chociaż nie wymienił żadnego kraju po imieniu, wszyscy poznali, że mówił o prześladowanych za wiarę i za prawdę

w ZSRR, w Chinach czy na Kubie, chociaż na pewno nie zapomniał o prześladowanych w innych krajach ziemskiego globu

Oddajmy głos Papieżowi

W poniedziałek modlił się Jan Paweł II po procesji z lampionami w Lourdes -

Dzisiaj, do takich cierpień i prześladowań jak więzienie, obozy koncentracyjne, zesłanie na ciężkie roboty, wypędzanie poza granice własnego kraju, dochodzą inne formy prześladowania, bardziej subtelne, a co za tym idzie, jeszcze bardziej dotkliwego. Te prześladowania nie zadają już śmierci krwawej. Nie chodzi już tylko o stopień więzienia lub posadzenie w obozie, ale o permanentne ograniczenie osobistej wolności i społeczną dyskryminację

Ojciec Św cytował przykłady heroicznej wierności ludzi, którzy zbierają się potajemnie na modlitwy w wielu krajach, gdzie publiczne wyznawanie wiary nie tylko jest zakazane, ale i ostro karane

Wymienił ograniczenia, jakim są poddani biskupi, kapłani, zakonnicy i zakonnice, którzy z tego powodu nie mogą spełniać religijnej posługi

Doswiadczeni obserwatorzy spraw watykańskich byli zaskoczeni otwartością, odwagą i twardością słów Papieża przez którego usta, tego wieczoru, podczas tradycyjnej modlitwy za kościoły milczenia, przemówiło i rozległo się od kranca do kranca kuli ziemskiej, milczenie anonimowych męczenników za prawdę, w systemach opartych na fałszu, zakłamaniu i przemocy

Ks Stanisław Ludwiczak, RWE

KANADA

ZMIANY W RZĄDZIE FEDERALNYM

* W piątek ub tygodnia premier Trudeau wymienił ponad połowę członków swego gabinetu (13 zmian na stanowiskach) Jest to trzecia poważna zmiana od ub roku, której celem ma być podniesienie popularności rządzącej partii

A oto zmiany
Minister transportu i komunikacji **Jean Luc Pepin** został przeniesiony na stanowisko ministra zajmującego się stosunkami z zagranicą Jego posadę otrzymał minister zatrudnienia i imigracji **Lloyd Axworthy** Z kolei jego posadę obejmuje **John Roberts**

Minister **Andre Oullet** otrzymał posadę w Ministerstwie Pracy opuszczając Consumer and Corporate Affairs, gdzie zastąpił został przez **Judy Erola**, w której kompetencjach leżały niedawno sprawy kobiet, a ostatnio górnictwo

Z gabinetu odeszli **James Fleming** - minister wielokulturowości, **Paul Gosgrove** - minister zajmujący się sprawami finansowymi państwa, senator **Raymond Perrault** - minister kultury fizycznej i sportu amatorskiego, **William Rompkey** - minister drobnej wytwórczości, **Gilles Lamontagne** - minister obrony narodowej Nowym ministrem wielokulturowości został **David Collette** poseł z okręgu York East **Roy MacLaren** został ministrem drobnej wytwórczości i turystyki **Celine Hervieux-Payette** - nowym ministrem kultury fizycznej i sportu amatorskiego **Roger Simmons** - otrzymał tekę górnictwa **Jean Jacques Blais**'a mianowano ministrem obrony, **Charles Lapointe** - zaopatrzenia i usług, **Charles Caccia** - przeszedł z ministerstwa pracy na stanowisko ministra ochrony środowiska

Dla wygody i połapania się w kolejnych zmianach gazeta The Globe and Mail zamieściła listę pod hasłem Kto jest, kogo nie ma Przedrukujemy ją bez tłumaczenia nazwy stanowisk, w wielu przypadkach nie znajdując odpowiednika w języku czy polskiej strukturze politycznej

PODZIELMY SIĘ PRACĄ Z RZĄDEM

* Na pożegnanie były minister zatrudnienia i imigracji, naraził się związkom zawodowym twierdząc, że Kanadyjczycy powinni pogodzić się ze skróceniem czasu pracy i niższymi zarobkami, by zrobić miejsce bezrobotnym

Shirley Carr wiceprezydent Kanadyjskiego Kongresu Pracy określiła tę propozycję jako sprzeczną z ideą pełnego zatrudnienia jaka przyswieca związkom zawodowym Skrytykowała też propozycję Axworthy'ego by opodatkować pracowników, przedsiębiorstw w celu stworzenia dla nich programów przeszkolenia zawodowego i zatrudnienia w obliczu kryzysu

Zdaniem Jean Claude Parrota, prezesa organizacji związkowej pocztowców propozycje reformy proponowane przez Axworthy'ego świadczą o tym, że rząd nie ma koncepcji wyjścia z bezrobocia

Przedstawiciel związkowców kolejarzy określił propozycję dzielenia się pracą jako "dzielenie się nędzą"

Od grudnia 1981 roku dokonano kilkunastu tysięcy "podzielenia pracą", które objęły 300 tysięcy pracowników Jest to umowa negocjowana i zawierana między przedsiębiorstwem a lokalnymi związkami zawodowymi

Program na większą skalę, choć niekoniecznie odgórnym dekretem, wymagałby pomocy finansowej ze strony rządu i oznaczałby nie tylko skrócenia tygodnia pracy, lecz także wcześniejsze emerytury

LATAJĄCY MINISTROWIE

* W ostatnich miesiącach kanadyjscy ministrowie przelecieli się samolotami 216 razy Nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie to, że ujawniono, że w sporej liczbie tych lotów towarzyszyły im prywatne osoby - członkowie rodziny i przyjaciele A były to loty finansowane przez rząd po niższych kosztach Przykładowo - wynajęcie rządowego odrzutowca dla 9 pasażerów kosztuje 1150 dolarów na godzinę, mniejszego samolotu 275 dolarów na godzinę, helikoptera - 300 dolarów

Kodeks postępowania ministrów pozwala im na używanie tych samolotów tylko w celach służbowych i tylko wtedy, gdy zwykły środek transportu (1 klasa samolotu) nie jest dostępny

czy wygodny

Kodeks nie zabrania zabierania osób prywatnych, lecz ostrzeża przed rozrzutnością w używaniu samolotów

Na pierwszym miejscu na liście podejrzanych o to wykroczenie znalazł się minister rolnictwa Whelan, który przeleciał się 21 razy, minister drobnej wytwórczości Rompkey znalazł się na drugim miejscu (16 razy), minister zatrudnienia i imigracji Axworthy (14 razy)

* Ostatnie przesunięcia w rządzie nie wykazują żadnego związku ze wspomnianą listą Wprawdzie minister Rompkey polecił z gabinetu, ale za to minister Axworthy, również lubiący latać wzniósł się w hierarchii ministerialnej na wyższą i spokojniejszą pozycję Najbardziej "załatany" Whelan dalej opiekuje się rolnictwem

POLSKA PODEJRZANA O DUMPING

* Statek Maratha Envoy przywózł do Hamiltonu 3 600 ton stali Firma Stelco Inc of Toronto stwierdziła w związku z tym, że podejrzewa, iż stal ta pochodzi z Polski, jest sprzedawana kanadyjskim kontrahentom poniżej kosztów produkcji stali (21 25 za 100 funtów) i wniosła protest wobec rządu polskiego za uprawianie dumpingu

Stelco obawia się, że 10 000 ton stali, które pomieszczył statek stanowi pierwszą partię poważnego importu Stelco należy do największych producentów stali w Kanadzie

MALEJE OPOZYCJA WOBEC RAKIETY CRUISE

* Badania Instytutu Gallupa ujawniły, że mieszkańcy Alberty coraz mniej martwią się zbliżającym próbnym lotem rakiety Cruise Ostatnio 48 procent było przeciw tym próbom, a 44 za W grudniu ub roku 52 procent było przeciw Do wielu badanych którzy zmienili swą opinię przemówił argument, że próby z rakiety są formą kontrybucji w ramach NATO

RADA KOŚCIOŁÓW POPIERA PACYFIZM

* Rada Kościołów obradująca w Vancouverze określiła rozwój zbrojen nuklearnych jako "zbrodnię przeciw ludzkości" i zwróciła się do chrześcijan, by podjęli z nią walkę

Tylko 3 osoby głosowały przeciw temu oświadczeniu na 835

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto

**OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM
MIĘDZYORGANIZACYJNE
BIURO IMIGRACYJNE**
192 Garden Ave.
Tel. 532-1126

**BIURO POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM**
206 Beverley St.
Tel. 979-9634

**KOMITET POMOCY
POLSKIM UCHODźCŃ**
357 Runnymede Rd.
Tel. 766-6191

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
128 Fern Ave.
Tel. 533-9471

**BIURO POMOCY
NOWO PRZYBYŁYM**
192 Garden Ave Toronto
Tel (416) 532-1126, 532-4058

czynne **Poniedziałek, Czwartek,
Piątek 10 - 17
Wtorek - Środa 10 - 19**

Oferujemy pomoc nowo przybyłym w następujących sprawach

- informacja ogólna,
- sprawy imigracyjne, porady,
- akcja sponsorowania,
- pośrednictwo w poszukiwaniu pracy i mieszkania,
- pisanie "resume", aplikacji o prace oraz podan,
- tłumaczenia, wypełnianie urzędowych form,
- informacja o szkolnictwie,

- tłumaczenie w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc tłumacza przy wyrobieniu licencji,
- pomoc w załatwianiu zasiłku dla bezrobotnych i "welfare",
- sprawy i porady socjalne

Zwracamy się z prośbą do Wszystkich chętnych, którzy mogliby udzielić pomocy nowo przybyłym o skontaktowanie się z naszym biurem
Szczególnie liczymy na pomoc ochotników przy tłumaczeniu i kontaktach z urzędami kanadyjskimi

Dziękujemy

Magazyn czynny tylko
w czwartki 1-8

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM

przy **KPK okręg TORONTO**
206 Beverley St tel 979-9634

Założony w 1974 r. oferuje szeroki asortyment informacji i pomocy Polonii zamieszkałej w Toronto i okolicy, a szczególnie nowym imigrantom (do 36 miesięcy pobytu w Kanadzie) i osobom z **Pozwoleniem Ministra**.

Na naszą pomoc składają się

- ogólna informacja o Kanadzie
- skierowanie do właściwych instytucji (kanadyjskich i polskich)
- wypełnianie formularzy, pisanie listów i podań
- pośrednictwo w załatwianiu spraw z różnych dziedzin życia,
- poszukiwanie mieszkań i pracy
- ustne i pisemne tłumaczenia
- uwierzytelnianie podpisów
- legalizowanie kopii

**Biuro otwarte od poniedziałku do piątku
w godzinach 10 rano - 4 po południu**

Usługi bezpłatne

Prosimy o telefoniczne uzgodnienie terminu wizyty

delegatów, przedstawicieli różnych kościołów chrześcijańskich tworzących największe światowe zgromadzenie religijne

Uczestnicy wezwali do popierania pacyfizmu i pokojowych dróg protestu wobec wysyciu zbrojen szczególnie w Europie i to zarówno zachodniej jak i wschodniej

Rezolucja przegłosowana została w 18 dniu konferencji Przedłożyli ją liczne propagandyjne wystąpienia

POWROT BOURASSY

* Bourassa, były premier prowincji Quebec zapowiedział, że będzie zabiegał o przywództwo w partii liberalnej Quebecu

Konwencja partii przygotowywana jest na połowę października Zgłosiło się dotąd 2 kandydatów

PRZECIW PLADZE

* Federalny minister zdrowia Monique Begin wytypowała doradcą komisję lekarską, której przedmiotem będą studia nad AIDS AIDS, choroba rzadka, ale dająca wysoki wskaźnik śmiertelności w ostatnich latach podwaja liczbę swych ofiar Na

33 kanadyjskie przypadki zachorowań na AIDS zmarło dotąd 20 osób Choroba pojawia się zwłaszcza wśród zmieniających partnerów homoseksualistów Atakuje system obrony organizmu W Stanach Zjednoczonych zarejestrowano w tym miesiącu 1972 przypadki tej choroby

Pladze AIDS poświęcimy więcej uwagi w jednym z najbliższych numerów

KOSZTOWA STYMULACJA

* OHIP - otrzymał nową lokalizację w Kingston Ontario Od października tego roku otrzyma nowy system komputerowy, którego używanie kosztować ma 225 tysięcy dolarów miesięcznie, znacznie więcej niż używanie dotychczasowego liczącego już 16 lat systemu

Przeprowadzka do Kingston ma kosztować 45 milionów Minister odpowiedzialny za decyzję o niej wyjaśnił, że będzie ona działać stymulująco na rozwój gospodarczy innego okręgu niż Toronto

Koszt budowy nowego budynku OHIP wyniesie 21 milionów dolarów lecz da zatrudnienie dla 255 pracowników do 1985 roku

Who's in:

Pierre Trudeau, Prime Minister
Allan MacEachen, External Affairs
Lloyd Axworthy, Transport
Jean Chretien, Energy
John Munro, Indian Affairs and Northern Development
Senator H A (Bud) Olson, Government leader in Senate
Herbert Gray, Treasury Board
Eugene Whelan, Agriculture
Judy Erola, Consumer Affairs and Women
Marc Lalonde, Finance
***Celine Hervieux-Payette**, Fitness and Amateur Sport
Romeo LeBlanc, Public Works and Housing
Charles Caccia, Environment
Monique Begin, Health and Welfare
Charles Lapointe, Supply and Services
Francis Fox, Communications
Jean-Jacques Blais, Defence
Pierre De Bane, Fisheries
Senator Hazen Argue, Wheat Board
Gerald Regan, International Trade
Mark MacGuigan, Justice
Robert Kaplan, Solicitor-General

***David Collette**, Multiculturalism
***David Smith**, Small Business and Tourism

Pierre Bussieres, National Revenue
Jean-Luc Pepin, External Relations
Yvon Pinard, President of the Privy Council
Edward Lumley, Industry
Donald Johnston, Economic Development, Science and Technology
John Roberts, Employment and Immigration (with responsibility for co-ordination of political events in Toronto)
***Roy MacLaren**, Minister of State (Finance)
***Roger Simmons**, Mines
Senator Jack Austin, Social Development
Andre Ouellet, Labor
Serge Joyal, Secretary of State
Bennett Campbell, Veterans Affairs

Who's out

Gilles Lamontagne was in Defence
Senator Raymond Perrault was in Sports
James Fleming, was in Multiculturalism
William Rompkey, was in Small Business
Paul Cosgrove, was Minister of State (Finance)

ROCZNICA GDAŃSKA

sienie stanu wojennego i tak zwana częściowa amnestia, są fikcją. W mszy św. wziął udział przewodniczący Solidarności Lech Wałęsa.

Korespondenci zagraniczni informowali o wzmożonych patrolach MO na ulicach Gdanska

CHOROBA PRYMASA

13 bm, po powrocie do kraju z podróży zagranicznej, kardynał Franciszek Macharski odwiedził przebywającego na leczeniu w szpitalu prymasa Polski, kardynała Jozefa Glempa. Wiadomość tę podano w Watykanie

PRYMAS PRZESZEDŁ OPERACJĘ

PAP podał, że 11 sierpnia prymas Glemp przeszedł operację w związku z ostrym zapaleniem woreczka. Podano, że w opinii lekarzy pacjent jest w dobrym stanie

ODMOWA SPOTKANIA Z JARUZELSKIM

8 sierpnia w Warszawie źródła kościelne poinformowały korespondenta *New York Times'a*, że prymas Polski kardynał Glemp przerwał rozmowy z władzami na temat kościelnego funduszu pomocy dla indywidualnego rolnictwa i uchylił się od spotkania z gen. Jaruzelskim

Władze odrzuciły prosby Kościoła w sprawie praw człowieka i to jest przyczyną niezadowolenia Prymasa i jego decyzji. Ustawodawstwo wprowadzone w ostatnich tygodniach, po zniesieniu stanu wojennego, uważa kardynał Glemp za złamanie obietnicy, dwukrotnie złożonej Ojcu Św., że stan wojenny zostanie zniesiony

Srodki na fundusz pomocy rolnikom miały zostać zebrane za granicą, m.in. przez wiernych na Zachodzie. Niektóre przewidywania określały wysokość funduszu na 2 miliony dolarów

Jeszcze w czerwcu br. władze PRL z dumą informowały zagranicznych korespondentów o projekcie funduszu. Lecz ostatnio rzecznik rządu Urban powiedział, że projekt jest jeszcze w sferze dyskusji, a informacje zachodniej prasy na ten temat są wyrazem pogoni za sensacją

Jak informują źródła kościelne w Polsce, podjęto ostatnio konkretne decyzje dotyczące funduszu, lecz Prymas postanowił wstrzymać się z przedstawieniem ich rządowi

Kościół stanowczo sprzeciwiał się projektom nowego ustawodawstwa, narzuconego w zniesieniu stanu wojennego, które m.in. pozwala władzom z łatwością wprowadzić stan wyjątkowy. Sprzeciwiał się też poprawkom do kodeksu karnego, bardziej jeszcze niż poprzednio ograniczającym prawa pracownicze i obywatelskie

Sądzi się, że to właśnie w odpowiedzi na zabiegi Kościoła z wokandy Sejmu na 21 lipca zdjęto projekty o zmianach kodeksu karnego i o cenzurze. Lecz już w tydzień potem Sejm uchwalił prawie wszystkie ustawy i przepisy, którym się sprzeciwiał Kościół

Kardynał Glemp co najmniej sześć razy pisał w tej sprawie do władz, jeden z listów wysłany został do marszałka Sejmu. Kardynał sprzeciwiał się krokom podejmowanym przez rząd i określił nowe przepisy jako powrót do stalinizmu z lat 1950-ych

12 lipca Prymas napisał do Jaruzelskiego, domagając się amnestii, która powinna mieć uderzający charakter, by mogła przełamać bariery oporu psychologicznego wobec porozumienia narodowego. W liście Prymas stwierdził, że każdy więzien, który w chwili zniesienia stanu wojennego pozostanie za kratami, to punkt zapalny stwarzający o wiele większe niebezpieczeństwo niż jego zwolnienie

Jak informują źródła kościelne, Jaruzelski miał na to odpowiedzieć Kościołowi, że musi brać pod uwagę bratnie kraje, które nie chcą się zgodzić na pełną amnestię

Amnestia nie dotyczy co najmniej 60 więźniów politycznych

przed wejściem do Stoczni Gdanskiej zakończyło się, kiedy przybyła policja i nakazała rozejść się. Wałęsa powiedział jeszcze do stoczniowców: ZOBACZYMY SIĘ 22-go!

"NIE BĘDZIE ROZMÓW"

Wicepremier PRL Mieczysław Rakowski oświadczył, że rząd nie będzie prowadził rozmów z Wałęsą ani z jego doradcami z Solidarności. W wywiadzie dla telewizji amerykańskiej Rakowski wyraził pogląd, że propozycje Wałęsy nie zawierają niczego nowego

BĘDĄ MANIFESTACJE

Działające w podziemiu kierownictwo Solidarności Regionu Mazowsze zaapelowało do społeczeństwa o udział w pokojowej manifestacji, po zakończeniu pracy, 31 sierpnia. Już uprzednio TKK apelowała o dwugodzinny bojkot komunikacji publicznej w tym dniu

SANKCJE

Amerykański senator Dodd, w czasie wizyty w Polsce, oświadczył 11 sierpnia, że zniesienie amerykańskich sankcji gospodarczych wobec PRL byłoby przedwczesne, mimo że władze PRL ogłosiły zniesienie stanu wojennego. Dodd oświadczył, że panuje jeszcze wiele niejasności w związku z nowymi ograniczeniami, wprowadzonymi przez polski Sejm, które zastępują przepisy stanu wojennego

AMNESTIA

11 sierpnia ministerstwo sprawiedliwości PRL podało, że zwolniono 467 więźniów politycznych na podstawie ograniczonej amnestii, lecz ze przeszło 60 czołowych działaczy Solidarności nadal pozostanie w więzieniu

Zarówno Kościół jak i przewodniczący NSZZ Solidarnosc Lech Wałęsa stwierdzili, że amnestia jest niepełna

W ciągu ostatnich trzech tygodni władze informowały dziennikarzy i dyplomatów o przebiegu amnestii w sposób wycinkowy, często podając sprzeczne z sobą informacje a czasem i wprowadzając w błąd dane. Dziennik telewizyjny 11 sierpnia podał, że z amnestii "skorzystało" 6 tys. osób

W tym samym tygodniu wiceminister sprawiedliwości Tadeusz Skora powiedział, że do wtorku 9 sierpnia amnestia "objęła" 3578 osób, lecz następnie, w tym samym wywiadzie, stwierdził, że zwolniono 781 osób. W dwa dni później, 11 sierpnia, telewizja informowała, że zwolniono 795 osób

Dane przedstawione przez wiceministra Skorę wskazują, że połowa spośród zwolnionych to niebezpieczni kierownicy, zwalniani jako więźniowie polityczni. Ustawa o amnestii obejmuje także osoby, które popełniły zwykle przestępstwa bez premedytacji. Skora wyjaśnił, że są to głównie naruszenia przepisów drogowych, które doprowadziły do poważnych wypadków

Amnestia nie puszcza "przewinien" w niepamięć, lecz jest rodzajem zwolnienia warunkowego. Powtórne popełnienie czynu, za jaki amnestionowany został skazany, ma spowodować odbycie reszty kary, a także powtórne wniesienie aktu oskarżenia

Termin amnestii upływa z dniem 21 sierpnia. Jak podał wiceminister Skora, wśród 781 wypuszczonych na wolność, znalazło się 124 więźniów politycznych, którym udzielono pełnej amnestii, 23 więźniów politycznych zwolnionych po odbyciu kary więzienia skróconej przez amnestię i 29 więźniów politycznych odbywających kary za wykroczenia. Zwolniono także 135 pospolitych przestępców, którym udzielono pełnej amnestii, 16 którzy odbyli kary złagodzone na mocy amnestii, 47 ze względów humanitarnych

Pozostałych 407 osób przebywało w śledztwie lub oczekiwało na rozprawę, 300 spośród nich to więźniowie polityczni, 107 - to przestępcy pospolici

Rząd amerykański oświadczył poprzednio, że decyzja, czy zniesione zostaną sankcje gospodarcze wobec PRL, nałożone po wprowadzeniu stanu wojennego, zależeć będzie głównie od zwolnienia więźniów politycznych przez władze PRL

KOŚCIÓŁ

O PRAWA OBYWATELSKIE W CZĘSTOCHOWIE

Ks. bp Kraszewski, w poniedziałek 15 sierpnia, powiedział w kazaniu w Częstochowie, że swobody obywatelskie i religijne nie są przywilejami, lecz podstawowymi prawami ludzkimi. Biskup Kraszewski wygłosił kazanie podczas mszy św. pod gołym niebem, w której brało udział ponad czwarc milion osób. Biskup modlił się także do MB Częstochowskiej o zapewnienie wszystkim Polakom swobod obywatelskich. Na uroczystości z okazji Święta Wniebowstąpienia NMP przybyły do Częstochowy liczne pielgrzymki z całego kraju. Tysiące pielgrzymów nosiło znaczki Solidarności. Symbole Solidarności umieszczono także na stumetrowym krzyżu z kwiatów

.. W GDANSKU

Ks. Jerzy Popiełuszko, w homilii wygłoszonej 14 sierpnia w kościele św. Brygidy w Gdansk, stwierdził, że znie-

WAŁĘSA

Lech Wałęsa ponownie, 15 bm, wezwał władze PRL do podjęcia rozmów z kierownictwem niezależnego ruchu związkowego. Z okazji 3 rocznicy wybuchu strajku w Stoczni Gdanskiej, Wałęsa przemawiał do ok. tysiąca robotników, którzy zebraли się przed bramą stoczni

Tajna Komisja Zakładowa Solidarności Stoczni im Lenina wyznaczyła władzom PRL, do 22 sierpnia, termin na podjęcie rozmów z Lechem Wałęsą i jego doradcami. Jesli władze nie zdecydują się na takie rozmowy, Komisja zaapeluje do robotników o wykonywanie pracy w tempie zwolnionym, a także o udział w innych formach protestu

Podczas spotkania ze stoczniowcami 15 bm Lech Wałęsa powiedział, że dotychczas władze PRL nie zareagowały na wezwanie Komisji Zakładowej Solidarności. Spotkanie

ZWIĄZKI TWÓRCZE

Jakie będą dalsze losy kilku istniejących jeszcze niezależnych stowarzyszeń twórczych? Trybuna Ludu zamieszcza komentarz omawiający możliwość odgórnej rozwiązywania ich legalnych, wybranych przez większość zarządów. Do tej pory, w walce z twórcami, partia musiała posługiwać się przepisem sprzed 50 lat. Owcześnie rozporządzenie prezydenta Rzeczypospolitej stanowiło dla obecnych władz PRL jedyną, choć naciągniętą, możliwość prawną, na podstawie której w Polsce Ludowej stowarzyszenia zawieszano i likwidowano.

Ustawodawstwo komunistyczne do tej pory takiej ewentualności nie przewidywało. Za czasów stalinowskich partia nie widziała potrzeby formalno-prawnego nadania sobie uprawnień do rozwiązywania stowarzyszeń twórczych. Takie przepisy i ustawy, o jawnie antydemokratycznym charakterze, nie były w jej przekonaniu konieczne, wobec panującego faktycznie terroru i dominującego strachu. Następne rządy w Polsce ekipy nie dopuszczały do siebie nigdy myśli, że społeczeństwo dojdzie kiedyś do takiego stopnia świadomości i niezależności, że zacznie realizować swoją tożsamość w ramach istniejącego systemu i mimo niego. Tak zwani ojcowie socjalistycznej konstytucji nie pomyśleli o potrzebie zabezpieczenia monopolu rządów przy pomocy dodatkowych norm prawnych, konstytucyjnych.

Teraz naprawiają swe błędy. W krótkim czasie Sejm uchwalił taką liczbę antyludowych ustaw, że starczyłoby na trzy kadencje w Chile. Między innymi, rząd gen. Jaruzelskiego stworzył sobie możliwość rozwiązywania zarządów stowarzyszeń twórczych, bez potrzeby kłopotliwego sięgania do ustawodawstwa z roku 1932. Po drugie, owo przedwojenne ustawodawstwo, formalnie biorąc, nie dawało podstawy do rozprawiania się z samym tylko kierownictwem związku. Można było jedynie, przy bardzo swojej, naciąganej interpretacji, całe stowarzyszenie po prostu zlikwidować. Tak się stało w przypadku Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, Związku Polskich Artystów Plastyków, Związku Artystów Scen Polskich.

Ale odgórne likwidowanie zasłużonych, powszechnie znanych i szanowanych związków twórczych jest władzy propagandowo ogromnie nie na rękę, wywołuje protesty, oburza społeczeństwo i mobilizuje opinię w kraju i za granicą. Jest dokumentnie sprzeczne z tezą o postępującej normalizacji i o powszechnym poparciu, jakim cieszy się rząd gen. Jaruzelskiego. Na obecnym etapie, teza taka zaczyna dominować w rozważaniach partyjnych komentatorów.

Rzecznik i zaufany propagandzista rządowy Jerzy Urban, w swojej stałej rubryce w tygodniku Tu i Teraz, odrzuca otwarcie koncepcję dążenia do ugody między rządem a społeczeństwem. Ugoda, porozumienie, pisze Urban, zakłada najpierw istnienie sił przeciwstawnych, tymczasem społeczeństwo w swej ogromnej masie popiera władzę, czyli już się z nią dawno porozumiało.

Jak widac, ekipa gen. Jaruzelskiego uważa się za reprezentanta klasy robotniczej i wyraziciela aspiracji narodu. Aby go jeszcze lepiej reprezentować, narzucono Sejmowi pakiet ustaw, ograniczających w znacznym stopniu wolności pracownicze i obywatelskie. Co zaś najbardziej niebezpieczne, nowe ustawodawstwo daje władzom do ręki możliwość apodyktycznego posługiwania się nowymi rygorami i represjami bez żadnego nadzoru, bez potrzeby opowiadania się całemu społeczeństwu, które mogłoby kontrolować sposób wykorzystania przepisów.

Ustawa o szczególnej regulacji prawnej stanowi, że organ sprawujący nadzór nad stowarzyszeniem może zawiesić, lub rozwiązać jego zarząd. Organem sprawującym nadzór są, w myśl przepisów, wydziały spraw wewnętrznych prezydium rad narodowych oraz ministerstwo spraw wewnętrznych. Kontrolę nad sprawami finansowymi prowadzą wydziały do spraw finansów, kontrolę programową - wydziały kultury. Ale o zlikwidowaniu zarządu stowarzyszenia, w przypadku gdy działa sprzecznie z obowiązującym prawem lub statutem, zadecyduje MSW, a w praktyce - najwyższe czynniki partyjne.

Co to w ogóle znaczy "działa sprzecznie z prawem"? Zeby coś uznać za sprzeczne z prawem, musi być najpierw werdykt - orzeczenie sądu, rozprawa, świadkowie, mowa obroncza i prokuratorska, musi być akt oskarżenia - przewód sądowy, śledztwo. Potrzebne są dowody rzeczowe. A oskarżony ma się prawo bronić. Tego wszystkiego ustawa nie przewiduje.

O sprzeczności lub o zgodności działań zarządu związku twórczego z obowiązującymi przepisami prawnymi decyduje ma partia i jej funkcjonariusze. Także ci ze Służby Bezpieczeństwa.

To, że organ partyjny w swoim komentarzu o nowej ustawie kładzie nacisk na nową możliwość dla władzy, możliwość likwidowania zarządów stowarzyszeń twórczych, nie jest przypadkowe. Ze słów wyziera groźba. Ubrana jest ona w majestat praworządności i udaje, że to zupełnie normalne, społeczne i słuszne i że ustawa mieści się w systemie norm prawnych rozwiniętych państw europejskich końca XX wieku.

Tymczasem jest ona niechlubnym wyjątkiem w cywilizowanym świecie i jej faszyzujący charakter rzuca się w oczy. Nie ma wątpliwości z jakimi zarządami związków twórczych i z jakimi ludźmi chce się teraz partia rozprawić na podstawie nowych przepisów. Po to przecież te przepisy wymyśliła. Nie mogąc złamać niepokornych, ani strachem, ani przekupstwem, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza sięga po ustawy i paragrafy, których wstydzili się komunisty obejmujący rządy w Polsce czterdziści lat temu.

Alma Grabowska, RWE

PRL - MOP

Od ogłoszenia stanu wojennego narasta konflikt między rządem PRL a Międzynarodową Organizacją Pracy. Genewska organizacja zarzuca władzom PRL pogwałcenie Konwencji nr 87, gwarantującej wolności związkowe i prawa związków zawodowych oraz Konwencji 98, o zasadach prawa do organizowania się i rokowań zbiorowych. PRL ratyfikowała obydwie konwencje w 1958. Państwo jest więc zobowiązane dostosowywać swe wewnętrzne prawa do postanowień konwencji.

Międzynarodowa Konfederacja Wolnych Związków Zawodowych, Światowa Konfederacja Pracy i francuska centrala związkowa Force Ouvriere, zaskarżyły rząd PRL na forum Międzynarodowej Organizacji Pracy. Organizacje te zrzeszają przeszło 100 milionów pracowników na całym świecie. W związku z zarzutami, Rada Administracyjna Międzynarodowej Organizacji Pracy uchwaliła na początku marca, przytłaczającą większością głosów, raport potępiający władze PRL za niedotrzymywanie zobowiązań i żądający umożliwienia przyjazdu do Polski przedstawicieli dyrekcji Międzynarodowego Biura Pracy w celu zbadania sytuacji na miejscu.

Dokument zawierał też listę kilkuset działaczy Solidarności skazanych na kary więzienia oraz nazwiska przeszło 30 śmiertelnych ofiar stanu wojennego.

Władze PRL nie dostosowały się do postanowień raportu. Udzieliły co prawda zgody na przyjazd do Polski komisji Międzynarodowego Biura Pracy, lecz pod warunkiem, że nie spotka się ona z Lechem Wałęsą i innymi przedstawicielami Solidarności. Ograniczenie pola działania misji informacyjnej wyłącznie do spotkań z przedstawicielami władz i oficjalnych związków zawodowych, przekreśliło sens wysłania takiej misji.

Międzynarodowe Biuro Pracy odrzuciło więc warunki wysuwane przez władze PRL i nie wysłało do Polski swych przedstawicieli. Oficjalna prasa, radio i TV w PRL nie poinformowały o prawdziwej przyczynie odmowy przyjazdu delegacji Międzynarodowego Biura Pracy, oskarżając jednocześnie genewską organizację o złą wolę i chęć mieszaną się w polskie sprawy.

Pomieważ rząd PRL nie dostosował się do postanowień rezolucji z marca, Rada Administracyjna Międzynarodowej Organizacji Pracy postanowiła w końcu maja powołać komisję śledczą dla zbadania sytuacji ruchu związkowego w Polsce. Decyzję tę uchwalono 44 głosami na ogólną liczbę 56 członków Rady Administracyjnej.

Rząd PRL uznał powołanie komisji śledczej za przejaw antypolskiej kampanii i za ingerencję w wewnętrzne sprawy kraju i w odpowiedzi postanowił zawiesić swą współpracę z Międzynarodową Organizacją Pracy. PRL nie była reprezentowana na ostatniej sesji tej organizacji, w czerwcu br. w Genewie.

Takie stanowisko władz PRL jest równoznaczne z przyznaniem się do winy. Trudno o lepsze potwierdzenie wysuwanych zarzutów - niż dezercja. Gdyby rząd gen. Jaruzelskiego nie miał naprawę nic do ukrywania i gdyby przestrzegał swych międzynarodowych zobowiązań, o czym zapewniają przedstawiciele władz, nie musiałby obawiać się wpuszczenia do Polski komisji śledczej i nie miałby powodu do zawieszania swego członkostwa w międzynarodowej Organizacji Pracy. Przeciwnie, miałby doskonałą okazję do oczyszczenia się z zarzutów.

Oskarżenia wysuwane przez PRL o rzekome antypolskie machinacje i o ingerencję w wewnętrzne sprawy państwa brzmią tym bardziej fałszywie, że komisja śledcza została powołana zgodnie z art. 26 konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, którą PRL uznała, przystępując do tej organizacji. Artykuł ten stosowano już kilka-

krotnie w przeszłości, wobec innych państw i PRL nie określała tego jako ingerencję w wewnętrzne sprawy tych krajów.

PRL, choć nieobecna na ostatniej sesji MOP, znalazła obrońcę w osobie delegata sowieckiego Koskina. Koskin nie zajął się, oskarżając Radę Administracyjną genewskiej organizacji o "zamach na suwerenność Polski" i doradził MOP, aby zajęła się problemem bezrobocia w krajach kapitalistycznych, zamiast troszczyć się o sytuację ludzi pracy w krajach rozwiniętego socjalizmu. Przedstawiciel ZSRR zagroził, że strona sowiecka wyciągnie odpowiednie wnioski z postępowania MOP wobec Polski.

Moskwa jest wyraźnie zamieszana wzrostem zainteresowania genewskiej organizacji sytuacją związków zawodowych w krajach satelickich. Na początku czerwca, współpracę z MOP zawiesił Wietnam, motywując to m.in. nieuzasadnionymi krytykami wobec krajów socjalistycznych. Na ostatniej sesji MOP delegat NRD wystąpił w imieniu bratnich krajów z wnioskiem o zmianę mechanizmów kontrolnych organizacji, które, jak stwierdził, przestały odpowiadać realiom współczesnego świata. Czytaj - przestały odpowiadać interesom sowieckim. Dotychczas MOP, jak wiele innych międzynarodowych organizacji, ze względów dyplomatycznych unikała poruszania drażliwej kwestii swobod związkowych w krajach komunistycznych. Powstanie Solidarności, a potem wprowadzenie stanu wojennego, spowodowało częściową zmianę tego stanowiska. Umieędzynarodowienie sprawy polskiej, zwracające uwagę opinii na sytuację ludzi pracy w państwach komunistycznych, irytuje i niepokoi Moskwę. ZSRR dąży do zrozumienia, że nie będzie tolerować krytyki i próbuje szantazować MOP groźbą wycofania się, lub zawieszenia współpracy, jak to zrobiły PRL i Wietnam.

Chociaż PRL zbojkotowała tegoroczne obrady sesji MOP, do Genewy przyjechał, jak i w roku poprzednim, przedstawiciel Solidarności.

DŁUG

W Wiedniu toczyły się 16 dni rozmowy przedstawicieli banków zachodnich i Banku Handlowego w Warszawie na temat spłaty zadłużenia PRL na rok bieżący. Banki zachodnie zaproponowały, aby spłata tego zadłużenia w wysokości półtora miliarda dolarów, została niemal w całości rozłożona na 10 lat.

Spłaty miałyby się rozpocząć dopiero za kilka lat. Oprocentowanie długu miałoby być spłacone w ten sposób, że sumy z tego tytułu byłyby zwracane przez PRL w formie kredytów krótkoterminowych.

Rozmowy wiedeńskie nie łączą się z decyzją rządów zachodnich wierzycieli PRL, które wyraziły w ub. miesiącu, w zasadzie, gotowość przełożenia spłaty długów. Pierwotne negocjacje na ten temat zawieszono po narzuceniu stanu wojennego. Przed wznowieniem negocjacji rządy zachodnie chcą uzyskać dodatkowe wyjaśnienia, a Waszyngton chce zwolnienia więźniów politycznych.

UNIVERSITY OF TORONTO

DEPARTMENT OF SLAVIC
LANGUAGES AND LITERATURES
21 Sussex Avenue

978-8717

Katedra literatur języków słowiańskich uniwersytetu torontonskiego zawiadamia wszystkich zainteresowanych, że w roku akademickim 1983/84 wykładane będą następujące przedmioty bezpośrednio związane z programem polskim:

SLA 106 - język polski dla początkujących
(2 semestry, 4 godziny tygodniowo)

SLA 206 - język polski dla średnio-zaawansowanych
(2 semestry, 4 godziny tygodniowo)

SLA 306 - język polski dla zaawansowanych
(2 semestry, 4 godziny tygodniowo)

SLA 436 - historia języka polskiego
(2 semestry, 2 godziny tygodniowo)

SLA 326 - krótka proza polska
(2 semestry, 2 godziny tygodniowo)

SLA 426/446 - poezja polska
(2 semestry, 2 godziny tygodniowo)

SLA 226 - film polski
(1 semestr, 4 godziny tygodniowo)



Piękni, ale biedni

ZDROWIE

GRUŻLICA

Tylko w ciągu lat 1960-1979 współczynnik zapadalności na gruźlicę spadł o ponad 80%. Lecz następnie nastąpiła demobilizacja, osłabienie czujności, dużą część bazy leczniczej dla walki z gruźlicą zdemontowano

Dzisiaj gruźlica znowu stała się w Polsce problemem społecznym. Wskaznik zachorowalności wynosi obecnie w Polsce 77 na 100 tys. osób, w NRD - 28, w Danii - 9,1. Światowa Organizacja Zdrowia przyjmuje definicję, wg której gruźlica jest chorobą społeczną, gdy wskaźnik zachorowalności przekracza 20 na 100 tys. ludzi. W Polsce wskaźniki zapadalności nie zmieniają się od połowy lat 70-tych. W wieku od 10 do 14 lat i od 15 do 19 lat, mają one tendencję zwykłą.

Niektóre oceny stanu zdrowia młodzieży szkolnej są niepokojące. Odsetek uczniów, wymagających szeroko pojętej opieki medycznej, lub paramedycznej, wynosi ok. 40% a wraz ze wskazaniami do leczenia stomatologicznego - od 54% do 68% w wieku od 6 do 18 lat. Porównania z innymi krajami rozwiniętymi są niepomysłne.

Wśród głównych problemów, w masowej skali, występują zaburzenia w statyce ciała, patologia w układzie oddechowym i nieprawidłowości w rozwoju fizycznym i stanie odżywiania uczniów. W Szwecji problemy te w wieku szkolnym już nie występują, są eliminowane wcześniej.

W Polsce ponad połowa 18-latków wchodzi w wiek dorosłego. Są to choroby układu oddechowego, alergiczne, niedokrwistość, zły stan uzębienia, zaburzenia nerwowe, zaburzenia miesiączkowe u dziewcząt.

Wśród przyczyn gorsza opieka medyczna w wieku przedszkolnym, gorsze warunki bytowania i nauki szkolnej. Z ostatnich badań Instytutu Matki i Dziecka wynika, że czynniki środowiskowe wpływają na zrośnięcie rozpowszechnienia chorób układu oddechowego i na częstotliwość niepomysłnego rozwoju społecznego i psychospołecznego u dzieci i młodzieży szkolnej.

Zanotowano regres takich wskaźników rozwoju, jak siła, wytrzymałość, gibkość.

BIEDA

Władze publikują na temat warunków życia informacje ułamkowe i starają się zamazać rzeczywisty obraz sytuacji. 13 sierpnia *Trybuna Ludu* podała, że wg przeprowadzonych badań, obecnie, żeby w Polsce się wyżywić, tym co jest w danej chwili dostępne na rynku, "każda z osób w rodzinie musi wydać 3600 zł miesięcznie", a łącznie z wydatkami na wyroby gospodarki i przemysłu, ok. 6 tys. zł.

Okolo 2 lata temu, gdy wydatki na żywność wynosiły przeciętnie ok. 50% kosztów utrzymania, minimum socjalne wynosiło ok. 3,5 tys. zł miesięcznie. Zestawiając te dane z obecnymi, tylko fragmentarycznymi, trzeba stwierdzić, że obecnie sam koszt wyżywienia pojedynczej osoby w rodzinie przekracza koszt minimum socjalnego sprzed 2 lat.

W wypadku przeznaczenia większej niż dawniej części budżetu domowego na wyżywienie, co Główny Urząd Statystyczny też oficjalnie potwierdził, poza wzrostem cen żywności co najmniej o 240%, wzrosły również ceny innych artykułów i usług, mających bezpośredni wpływ na kształtowanie się wskaźnika minimum socjalnego.

Jak ogłosiła w *Trybunie Ludu* Anna Kędzierska, dyrektor Komitetu Gospodarstwa Domowego, obecne wydatki miesięczne na najpotrzebniejsze tylko produkty gospodarki i przemysłu wynoszą ok. 2400 zł na pojedynczego członka rodziny.

Doliczyć trzeba do tego czynsz za mieszkanie, światło i opał, komunikację, najkonieczniejsze wydatki na ubranie i obuwie i choć parę groszy na rozrywkę i kulturę.

Nie wiemy, wiele wg *Trybuny Ludu* wydaje się obecnie miesięcznie na te cele łącznie, na jednego członka rodziny, ale chyba nie mniej niż na wyroby gospodarcze i przemysłowe.

Natomiast władze ponownie głoszą tezę, że obywatele PRL za dużo wydają na żywność i rzekomo wiele jej marnują.

Wobec gwałtownego wzrostu cen i galopującej inflacji, aktualny wskaźnik minimum społecznego w PRL kształtuje się co najmniej dwa razy wyżej niż przed dwoma laty - co najmniej więc na poziomie ok. 7 tys. zł.

KPINY

2 ŻYCIE WARSZAWY

NR 191,

13-14 SIERPNIA 1983 R.

3 lata realizacji
porozumień społecznych
— w broszurze Biura
Prasowego Rządu

(W) Za kilka dni w kioskach „Ruchu” w całym kraju znajdzie się broszura pt. „Porozumienia sierpniowe — nadzaje realia perspektyw” opracowana przez Biuro Prasowe Rządu. Jest ona wydana w nakładzie 300 tys. egzemplarzy przez Krajową Agencję Wydawniczą.

Grupa zachodnich uczonych wystosowała do władz PRL apel o przywrócenie swobód demokratycznych. Sygnatariusze apelu, działacze komitetu matematyków, z siedzibą w Paryżu, wzywają też do zwolnienia wszystkich więźniów politycznych w Polsce i do poszanowania praw obywatelskich. Jest to już drugi apel Komitetu Matematyków w sprawie Polski.

Z apelem o podobnej treści wystąpił Komitet w maju br. Podpisy pod dokumentem złożyło wówczas ok. 600 uczonych, przeważnie mieszkających we Francji.

Korespondenci zwracają uwagę, że we wtorek 16 bm rozpoczął się w Warszawie Międzynarodowy Kongres matematyków. Zjazd, który odbywa się co 4 lata, planowany był pierwotnie w lecie ub. r. termin został przelożony ze względu na stan wojenny.

Władysław
Krasnow

CIOS W NOWOMOWĘ

Nikt nigdy nie zrobił w ZSRR tego, na co, 23 maja br., odważył się spiker programu Radia Moskwa w języku angielskim, **Włodzimierz Danczew**, nazywając rzeczy po imieniu w audycji nadanej na cały świat. Inwazję sowiecką w Afganistanie nazwał **okupacją**, sowieckie oddziały w Afganistanie - **bandytami**, a plemiona afgańskie - **obroncami przed sowieckim najeźdźcą**. Dotarła teraz na Zachód wiadomość, że Danczew odmówił odwołania swego czynu i określenia go jako "osobista pomyłka". Za karę władze wysiedliły go z Moskwy i umieściły w szpitalu psychiatrycznym w odległym Taszkencie.

Jak wskazują wiadomości napływające z Moskwy, władzom ogromnie zależy na tym, by przedstawić p. Danczewa jako samotnika, niezrozumianego umysłowo, a całą sprawę jako przypadek, godny zapomnienia. *Mam nadzieję, że prasa wolnego świata nie da sobie zamydląc oczu i nie pusi w niepamięć sprawę Danczewa*.

W rzeczywistości, postępek p. Danczewa nie jest tak zaskakujący, jakby się to mogło wydawać wielu ludziom Zachodu. Ukrytych dysydentów jest o wiele więcej niż dysydentów działających otwarcie, a pracownicy obcojęzycznych programów radiowych są szczególnie podatni na dysydencki bakcyla, bo o wiele lepiej niż przeciętny obywatel ZSRR, poinformowani są o tym, co się rzeczywiście dzieje na świecie. Jeszcze nawet zanim Aleksander I Solżenicyn i Andrzej D. Sacharow zdobyli powszechne uznanie dla dysydentów w Sowietach, niektórzy dziennikarze Radia Moskwa traktowali linię partyjną *cum grano salis*. Miałem wielu takich kolegów, jako redaktor programów zagranicznych we wczesnych latach 1960-ych i jestem pewny, że dziś jest ich o wiele więcej.

P. Danczew wyroznił się aktem otwartego buntu przeciw regułom podwójnego myślenia i nowomowy, które większość tych ludzi akceptuje, choć z wielką dozą cynizmu i rezygnacji. P. Danczew postąpił inaczej, jego czyn jest aktem bohaterstwa poświęcenia.

Było też rzeczą bardzo niezwykłą, a nawet tajemniczą, że natychmiast nie zdławiono jego protestu. Słowa Danczewa puszczone na antenę trzykrotnie w dniu 23 maja, a w dniu 18 maja poprzedziły je podobne przebiegi prawdy w tej samej audycji. Moje własne doświadczenia w dziale szwedzkim moskiewskiego radia wskazują, że to, co zrobił p. Danczew, byłoby **niemożliwe bez pomocy współników**.

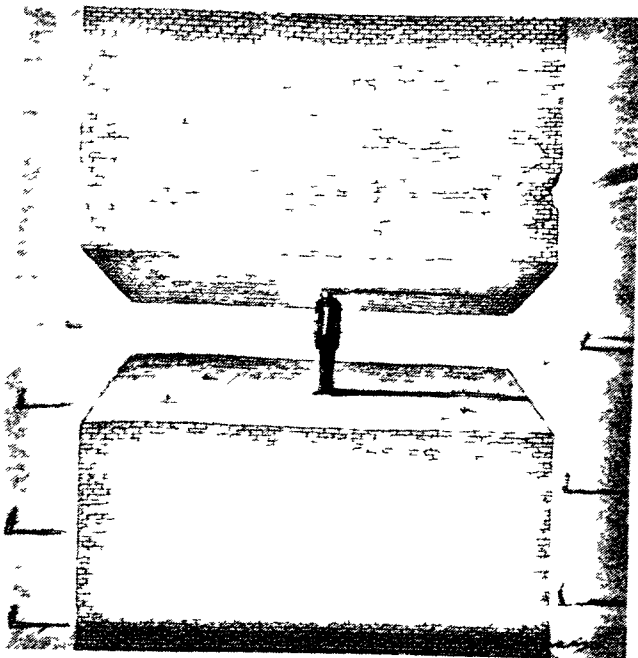
Po pierwsze, spikerom nie wol-

no ani pisać ani przedkładać tekstów, które czytają. Wiadomości przygotowuje, w języku rosyjskim, redakcja centralna, a redaktorzy działów obcojęzycznych odpowiednio je przystosowują do potrzeb każdego z programów. Ci sami redaktorzy nadzorują nagrywanie wiadomości na taśmy i są za te nagrania w pełni odpowiedzialni. Specjalni cenzorzy słuchają audycji nadawanych na zagranicę i mają obowiązek donosić o wszystkich pomyłkach. Cenzorzy nie są członkami zwykłego personelu radiowego i mają prawo w każdej chwili przerwać każdą audycję, wyłączając mikrofony. Oczywiście, jest bardzo mało prawdopodobne, by redaktor lub cenzor w dziale p. Danczewa, dzielili jego polityczne poglądy. Jasne jest jednak, że byli współnikami w tym złamaniu dyscypliny i że bez wątpliwości poniosą za to odpowiedzialność.

Moskwa uznała incydent Danczewa za poważną sprawę polityczną i sprawa nie jest jeszcze zamknięta, będą następować dalsze reperkusje. Niektórzy przewidują, że zostanie usunięty ze stanowiska **Siergiej G. Łapin**, dyrektor Państwowej Komisji Radia i Telewizji od 1970 r. Inni są zdania, że gaffa może osłabić pozycję **Konstantyna U Czernienki**. Trudno nie zauważyć, że incydent musi być równie zenujący dla samego **Jurija W. Andropowa**. Zenujący dlatego, że Andropow był szefem KGB i w tej roli wyraźnie nie doprowadził do całkowitego wypełnienia inno-myślności. Po drugie dlatego, że jako przywódca kraju obrał dyscyplinę za główne hasło swego panowania. **P. Danczew jest żywym dowodem, że inno-myślności nie da się w Sowietach wykorzystać i że, na dłuższą metę, nie da się wymusić przestrzegania narzuconej dyscypliny.**

Czy można wyratować p. Danczewa ze szpitala dla umysłowo chorych? Nie mnie pouczać amerykańskich dziennikarzy, jak mają władac piorem. Ale na początek, radziłbym na nowo przeczytać porozumienia helsińskie, według których zarówno Stany Zjednoczone jak i Związek Sowiecki zobowiązują się "dążyć do ułatwiania bardziej swobodnego i szerszego rozpowszechniania wszelkich informacji, do zachęcania do współpracy w dziedzinie informacji i do wymiany informacji z innymi krajami, oraz do poprawy warunków, w jakich dziennikarze pracują delegowani do innych krajów - sygnatariuszy układu".

Władysław Krasnow był radiowcem rozgłosu moskiewskiego w 1962 wybrał wolność w Stanach Zjednoczonych. Jest kierownikiem Studium Rosyjskiego w Instytucie Studiów Międzynarodowych w Monterey i od wiedzającym uczonym w Instytucie Hoovera. Zamieszczony tekst ukazał się w dzienniku New York Times 6 bm



MUR

13 sierpnia minęła 22 rocznica budowy Muru Berlińskiego

Nie był to początkowo na całej swojej długości mur w sensie dosłownym. Dopiero stopniowo władze Niemiec Wschodnich wzniosły skomplikowaną, trzy-metrową konstrukcję z betonu, która rozdarła na dwoje żywy organizm jednego z największych miast Europy. Początkowo, w 1961, były to zasieki z drutu kolczastego, przygotowane i przywiezione po kryjomu i umieszczone bez ostrzeżenia, na granicy między sowieckim sektorem Berlina i sektorami zachodnimi - amerykańskim, brytyjskim i francuskim. W ten sposób władze NRD działając na zlecenie i w interesie ZSRR i łamiąc dotychczas Berlina układy czterech wielkich mocarstw, zamykały ostatnią lukę w nazwanej tak przez Winstona Churchilla **żelaznej kurtynie**, która zapadła w poprzek stanowiącego jedną cywilizacyjną całość kontynentu, w wyniku opóźnienia jego wschodniej i środkowej części przez Sowiety.

Decyzja budowy Muru Berlińskiego była poniekąd decyzją logiczną. W Berlinie bowiem własnie, mieszkańcy Niemiec Wschodnich, a obok nich i wielu przybyszów z innych krajów Wschodniej Europy, głosowali co dzień **własnymi nogami** - uciekali ze Wschodu na Zachód, wybierali wolność zamiast niewoli i demokrację zamiast tyranii.

UCIEKŁY 3 MILIONY

W ciągu lat 1945-61 z Niemiec Wschodnich uciekły łącznie na Zachód trzy miliony ludzi. Mur Berliński miał temu głosowaniu nogami położyć kres.

Położył mu kres - niepełnie. Ludzie próbowali dalej z Niemiec Wschodnich uciekać. Narazili teraz bezpośrednio swoje życie i ginęli, od kul strażników, od kul również automatycznych urządzeń strzelniczych, tego komunistycznego wynalazku. Wielu zdolało uciec, ale wielu się to nie udało. Z informacji ogłoszonych przy okazji obecnej rocznicy wynika, że w ciągu ubiegłych lat 22 skazano w NRD za próby ucieczki na Zachód na kary więzienia ok 60 tys ludzi. Ok 19 tys z nich wykupiono z więzienia za pieniądze zachodniemieckie.

HANBA KOMUNIZMU

Uciekają też i dziś. Co dzień i co noc. Chociaż dawna rzeka ucieczek zamieniła się w niewielkie strumyki, prowadzące teraz przeważnie z Niemiec Wschodnich do Zachodnich, przez kraje trzeciego świata. W ciągu pierwszych siedmiu miesięcy tego roku było 123 **ludanych ucieczek**. I to był dalszy ciąg owego głosowania nogami, któremu bu-

DO ŁAGRU

Na 5 lat obozu pracy i 3 lata zesłania skazana została lotewska baptystka, Woronina, oskarżona o agitację i propagandę antysowiecką. Jak podają lotewskie koła emigracyjne w Sztokholmie, została aresztowana w styczniu br., a jej proces odbył się 2 sierpnia. Władze sowieckie twierdzą, że w domu Woroninowej znaleziono dokumenty związane z działalnością nieoficjalnego moskiewskiego ugrupowania pokojowego. W 1970 Woronina skazana została na 2 lata łagru, za rozpowszechnianie wypowiedzi znanego pisarza rosyjskiego obecnie na wygnaniu w Stanach Zjednoczonych. Skazana ma 58 lat.

dowa Muru Berlińskiego ostatecznie kresu położyć nie mogła. Była też jego klęską, analogiczną w swojej wymowie do powstania robotniczego w Berlinie w roku 53, do powstania ogólnonarodowego na Węgrzech, trzy lata później, do Wiosny Praskiej i do polskiego zrywu narodowego i społecznego lat ostatnich. Stąd znaczenie tej rocznicy, dla Polaków także.

PRZECIW SOWIECKIM RAKIETOM

Grupa wschodniemieckich pacyfistów wezwała szefa państwa i partii Ericha Honeckera do niedopuszczenia do zainstalowania w NRD nowych sowieckich broni nuklearnych. Apel podpisało 17 obywateli NRD. Został on odczytany we wschodnioberlińskim kościele pod wezwaniem Odkupiciela.

ZSRR zagroził rozmieszczeniem rakiet nuklearnych średnie-

go zasięgu na terytorium państw - członków Układu Warszawskiego, jeśli amerykańsko-sowieckie rokowania w Genewie zakończą się niepowodzeniem. Sygnatariusze apelu stwierdzają, że Honecker nie powinien godzić się na taką alternatywę i zwracają uwagę, że Układ Warszawski jest dostatecznie uzbrojony dla odparcia ewentualnego ataku.

SOLKOP LTD
20 Daisy Ave,
TORONTO
M8V 2J2
Tel 488-0290 od 9-5

SOLKOP LTD.

Ogłoszenie

PRACA

Przyjmujemy zlecenia na opiekę nad osobami starszymi i dziećmi, w domu klienta, okresowo i na czas dłuższy.

Przyjmujemy zlecenia na wykonywanie podstawowych prac domowych, dorywczo, okresowo lub na stałe. Gwarantujemy sumienną obsługę.

Poszukujemy osób do pracy stałej i okresowej, jako opiekunów nad osobami starszymi, dziećmi i do prac domowych. Znajomość języków obcych oraz posiadanie transportu wskazane, ale nie konieczne.

Ubezpieczenie chorobowe i od bezrobocia zapewnione. **POSZUKUJEMY WYKWALIFIKOWANYCH PRACOWNIKÓW** ze specjalności:

- elektryk na instalacje domowe
- hydraulik na instalacje domowe
- cieśla na konstrukcje dachowe i stropowe

- układanie płytek ceramicznych
- układanie podłóg dywanowych
- prace wykończeniowe suchych tynków i murarskie
- operatorów na małe maszyny budowlane
- Oferujemy
- porady architektoniczne
- projektowanie wnętrz i ilustracje techniczne
- prace krawieckie
- dekoracja wnętrz i terenu
- malowanie wnętrz i zewnątrz domów
- ogólne naprawy i remonty domów
- reperacje okien, drzwi, stropów i dachów itp.

CHCESZ SPRZEDAĆ DOM?

posłuchaj naszej rady - często małe uzupełnienia i przeróbki wyglądu domu, dokonane pod kierunkiem doświadczonego specjalisty mogą radykalnie powiększyć wartość finansową posiadłości. **Chcesz mieszkać wygodnie i oszczędnie w domu do którego przywykłeś?** posłuchaj naszej rady - niewielki koszt fachowej ekspertyzy zwróci się tobie wielokrotnie.

Zlecenia proszę zgłaszać do SOLKOP LTD Tel 488-0290 w godz od 9-5

Liryka

Polska poezja śpiewana to odrębne zjawisko w życiu kulturalnym kraju, to nieodłączny uczestnik wszystkich wydarzeń politycznych w Polsce. Festiwale piosenki kabaretowej, studenckiej i poetyckiej weszły na stałe do polskich tradycji kulturowych. Utwory tam prezentowane, ze względu na swoją polityczną wymowę, często nie były dołączane do masowego przekazu, ale sobie tylko wiadomymi drogami rozchodziły się po całym kraju i były śpiewane w kabaretach, piwnicach studenckich, na manifestacjach.

Jacek Kaczmarski to kompozytor i wykonawca piosenek poetycko-politycznych. Wojna zastała go poza granicami kraju i koncertuje teraz na całym świecie. Niedawno gościliśmy go w Toronto.

Leszek Wojtowicz to aktor i kompozytor z krakowskiej "Piwnicy pod Baranami". Dział prezentujemy jego "Moja litania", która powstała jeszcze w czasach posterunkowej "odwilży".

Zbroja

Dajes mi Panie zbroję, dawny kuł płatnerz ja,
W wielu pogięta bojach, w wielu ochrzczona krwią
W wykutej dla giganta, potykam się co krok,
Bo jak sumienia szantaz uciska lewy bok
Lecz choć zaginął hełm i miecz,
Dla ciała zadna w niej ostoja
To przeciez w koncu ważna rzecz - zbroja

Magicznych na niej rytów dziś nie odczyta nikt,
Ale wykuta z mitu i wieczna jest jak mit
Do ciała mi przywarła, przeszkadza zyc i spać,
A tłum się cieszy z karła, co chce giganta grac,
Lecz choć zaginął hełm i miecz,
Dla ciała zadna w niej ostoja
To przeciez w koncu ważna rzecz - zbroja

A taka w niej powaga dawno zaschniętej krwi,
Ze czuje, jak wymaga i kaze rosnać mi
Byc może nadaremnie, lecz stanę w niej za stu,
Zdejmij ja Panie z mnie, jeśli umrę podczas snu
Lecz choć zaginął hełm i miecz,
Dla ciała zadna w niej ostoja
To w koncu życia warta rzecz - zbroja

Trzasnęli hasło wojna, zbudzili hufce hord
Zgwałcona noc spokojna ogląda pierwszy mord
Goreją świeże rany, zhanbiona płonie twarz,
Lecz nam do obrony dany pamięci pancierz nasz
Wiec choć za ciosem pada cios,
I wrog posilki śle w konwojach,
Nas przed upadkiem chroni wciąż - zbroja

Wywlekli pudła z blachy, natkali kul do luf,
I straszą, sami w strachu, strzelają do ciał i słów
Zabroncie zyc wystrzałem, niech zatruumfuje gwałt,
Nad każdym wszędzie ciałem pamięci żywy kształt
Choć słońce skrył bojowy gaz,
Choć zółdak pławi się w rozbojach,
Wciąż przed upadkiem chroni nas - zbroja

Wytresowali swinie, kupili sobie psy,
I w pustych słów świątyni stawiają ołtarz krwi,
Zawodzi przed bałwanem półślepy kapłan-łgarz,
I z każdym nowym zdaniem hartuje pancierz nasz
Choć krwią zachłystnął się nasz świat,

Choc myśli toną w paranojach,
Jak zawsze chronić będzie nas - zbroja
JACEK KACZMARSKI

Moja litania

Jaki jeszcze numer mi wytniesz,
W którą ślepą skierujesz ulicę,
Ile razy palce sobie przytnę,
Nim się wreszcie klamki uchwyć,
By otworzyć drzwi do twego serca,
Które przeszło już tyle zawatów
Czy nikogo więcej nie obudzą
W Twym imieniu oddane wystrzały

ref Nie pragnę wcale, byś była wielka,
Zbrojna po zęby od morza do morza
I nie chcę także, by Cię uważano,
Za perłę świata i wybrankę Boga
Chcę tylko domu w Twoich granicach,
Bez lokatorów pukających w ściany,
Gdy ktos chce trochę głośniej zaspiewać,
O sprawach, które wszyscy znamy

Jakim ludziom jeszcze pozwolisz,
By Twym mózgiem byli i sumieniem
Kto z przyjaciół pokaze mi blachę,
Kładąc rękę na moim ramieniu
Czy Twój język nadal pozostanie
Arcysztyfrem nie do rozwiązania
Czy naprawdę zaczęłaś odpowiadać
Na najprostsze zadane pytania

ref Nie pragnę wcale
Ile razy swoją twarz ukryjesz
Za zastoną flag i transparentów
Ile lat będziesz mi przypominać
Rozpedzony burzą wrak okrętu
Tą litanią się do Ciebie modlę
Bardzo bliska jesteś - i daleka
Ale jest coś takiego w Tobie,
Ze pomimo wszystko - wierzę, czekam

ref Nie pragnę wcale
Jaki jeszcze numer mi wytniesz,
W którą ślepą skierujesz ulicę,
Ile razy palce sobie przytnę,
Nim się wreszcie klamki uchwyć

Jaki jeszcze numer mi wytniesz
LESZEK WÓJTOWICZ

Edward Zyman

SOCJALIZM

" jest formacją przejściową" - ten utarty,
pomijany przez większość zwrot klasyka,
rozbudził niespodzianie powszechne nadzieje,
przywołany w okolicznościowym przemówieniu
w lipcu 1982 roku odsłonił Polakom swą rzeczywistą
treść semantyczną - byc przejściowym to znaczy
byc w ruchu. Może więc - myśli wielu -
przejdzie i nie wróci, zniknie w mrocznym
rękawie historii

24,07,1982

PRZEŁOM

W całej tej historii nie ma nic co mogłoby mrozić krew w żyłach, lub fascynować swą niezwykłością. Jest to krótki opis zwykłego życia trzydziestoletniego obywatela PRL, urodzonego i wychowanego w Polsce o przymiotniku Ludowa.

Początek tak typowy, jak życie tysięcy innych ludzi: szkoła podstawowa, liceum, studia na Politechnice, spokojne uregulowane dni dziecka inteligentnej rodziny. Z kryzysów cyklicznie nawiedzających nasz kraj niewiele utrwało mi się w pamięci: w marcu 1968 widok uczniów starszych klas demonstracyjnie palących gazety na szkolnym dziedzcu, rodzicielski zakaz wychodzenia z domu, niespodziewane kłopoty z umieszczeniem siostry w jakimkolwiek liceum, zakończone interwencją znajomego pośła. Grudzień 1970 roku też przeszedł obok mnie bez specjalnych wstrząsów. Pierwsze wiadomości o demonstracjach na Wybrzeżu dotarły do nas przez Radio Wolna Europa, potem parę migawek w TV - pokazano spalony Dom Technika w Gdansk, ani słowem nie wspominając o gmachu KW PZPR będącym głównym celem "podpalaczy i chuliganów". Dopiero przywieziona przez matkę jednego z kolegów gdanska gazeta przyniosła pierwszy wstrząs. Informacje o ofiarach śmiertelnych, dramatyczny opis wydarzeń uswiadomiły mi, że naprawdę stało się coś strasznego i niewyobrażalnego. Po raz pierwszy zdałem sobie sprawę, że i u nas istnieje głód, gniew, strach, a w koncu nawet i śmierć od policyjnej kuli. Jednakże odejście Gomułki i obietnice Gierka szybko uspokoiły nastroje, zresztą matura i zbliżające się egzaminy wstępne na Politechnikę zmuszały do zajęcia się nauką, a nie polityką. Gwoli pełnej prawdy przyznam, że pozostał we mnie cien wątpliwości po obejrzeniu Trojmiasta w styczniu 1971, wyglądało jakby przeszła przez nie krótka i gwałtowna wojna, zaś opowiadania mieszkańców budziły groźbę połączoną z niedowierzaniem, gdy mówili o brutalności milicji i wojska i ich kompletnym nieliczeniem się z życiem ludzkim. Była w tym jakaś zasadnicza sprzeczność: władza nazywająca siebie robotniczą i to okrucieństwo dorównujące pokazywanym wszędzie gestapowcom i SS-manom?

Zabrakło wówczas czasu i chęci na jakąś głębszą refleksję, rozpocząłem studia (w tymże Trojmiście), dni wypełniły wykłady, ćwiczenia, kolokwia i egzaminy, a w wolnych chwilach wszystkie uroki życia studenckiego. Jedynym wartym wzmianki wydarzeniem politycznym było rozwiązanie Zrzeszenia Studentów Polskich i utworzenie na jego miejsce Socjalistycznego Związku Studentów Polskich (na naszym wydziale do ZSP należało 95% studentów, a do SZSP przeszło 20%).

Oni bawili się w swoją socjalistyczną organizację, my zaś zajmowaliśmy się naszymi sprawami jak np. wyjazdami zarobkowymi na Zachód.

Kolejny szok przyszedł w czerwcu 1976. W tym czasie byłem za granicą i wiadomości o zamieszkach w Radomiu i Ursusie były całkowitym zaskoczeniem. O co właściwie chodzi, niewielka podwyżka cen i zaraz taki raban, czy doprawdy nie można tego załatwić w inny sposób? Po paru dniach sprawa ucichła i nic nie stało na przeszkodzie, aby dalej zarabiać we Francji.

Beztróskie czasy skończyły się jesienią tego roku, skończyłem studia i trzeba było rozzejrzeć się za pracą. Dla absolwentów naszego wydziału wielkiego wyboru nie było: można było dostać pracę jako mistrz w stoczni lub projektowych lub badawczych była nieosiągalna. Postawiony przed tą alternatywą z wielkimi oporami zdecydowałem się na zostanie mistrzem.

I tu nastąpiło coś na kształt prywatnego trzęsienia ziemi, ja wypieszony inteligent, który w życiu sam złotówki nie zarobił (ale dolary to i owszem) mam pójść do stoczni między robotników i jeszcze na dokładkę nimi kierować?

Przecież oni mnie w życiu nie posłuchają, jak do nich przemawiać, będą robić co zechcą, a ja tylko się skompromituję! Moje pojęcie o robotnikach ograniczało się do opinii typu: robole, prymitywni, nie lubią pracować, jedyną ich przyjemnością jest picie wódki w pracy i poza nią, zachowują się po chamsku i tak dalej w tym stylu. Jak na kilkanaście lat socjalistycznego wychowania rezultat godny uwagi. Wspomnieć też należy o przerażającej dla byłego studenta perspektywie wstawania do pracy o piątej rano i przebywaniu w niej 8 godzin, a często i po 12 - w ramach nadgodzin. Kto to w ogóle wytrzyma?

Z takim właśnie nastawieniem rozpocząłem karierę stoczniowca. Wbrew moim obawom pierwsze dni stazu upływały bez większych wrażeń, pracowaliśmy głównie w biurze technologicznym wykonując jakąś pilną pracę, dopiero po paru latach dowiedziałem się od jednego z kolegów, że specjalną premią za terminowe wykonanie tej roboty podzielili się nasi kierownicy. Gdy skończyliśmy tę pracę, przydzielono do jednego z mistrzów w roli obserwatora. Moim zadaniem było przypatrzeć się, w jaki sposób kieruje on 20-osobową brygadą i co wchodzi w zakres jego obowiązków. Niewątpliwie najciekawsze było tzw. krycie, tym



1570 - 1572 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONT. M6P 1A4, CANADA TEL. (416) 534-2023

JEDYNA KANADYJSKA FIRMA POLONIJA W POLSCE POSIADAMY WŁASNY TRANSPORT NA TERENIE CAŁEJ POLSKI, DZIAŁAJĄCY NA PODSTAWIE WYDANEGO ZEZWOLENIA PRZEZ MINISTERSTWO ŁĄCZNOŚCI W WARSZAWIE ORAZ WŁASNY MAGAZYN Z ARTYKUŁAMI ŻYWNOSCIOWYMI I PRZEMYSŁOWYMI

NAJNOWSZE OFERTY DLA WYSYŁAJĄCYCH PACZKI DO POLSKI

- 1 DOSTAWA PACZEK DO DOMU ODBIORCY (BEZ DOPLAT) ZA POTWIERDZENIEM ODBIORU
- 2 WAGA NIE OGRANICZONA
- 3 ODBIÓR PACZEK Z DOMÓW KAŻDEGO DNIA (BEZ DOPLAT)

95c Morskie zwykłe, dostawa do 8 tygodni, bez dopłat \$1.35 Paczki morskie, dostawa do 8 tygodni, ubezpieczone, bez dopłat

\$3.25 Morskie ekspres, dostawa 21 dni, ubezpieczone, bez dopłat \$3.65 Paczki lotnicze, dostawa 4-14 dni, ubezpieczone, bez dopłat

KAWA BRAZYLIJSKA ZIARNISTA \$5 99 - 1 kg z dostawą do odbiorcy w Polsce
WĘŁNA MOHAIR \$4 40 za 500 g

Przyjmujemy również paczki spoza Toronto i z innych prowincji, drogą pocztową z załączonym M O

PRAWO I TY

KONTRAKT

Ciąg dalszy

Jest też i drugie ograniczenie. W przypadku kontraktu zapewniającego świadczenie usług, przeniesienie może nastąpić tylko wtedy, gdy osobiste umiejętności świadczącego usługi nie są w kontrakcie sprawą istotną.

Na tej podstawie można zapewne przyjąć, że kontrakt o sprzętanie mieszkania, zawarty między panią Malinowską, sprzątaczką a panią Kowalską, właścicielką mieszkania, może bez trudności zostać przeniesiony na osobę innej pani, również sprzątaczkę. Inaczej zapewne sprawa by się miała, gdyby chodziło o usługi wysoko kwalifikowanej fryzjerki. Można przyjąć, że kontrakt zawarty z artystą-projektantem wnętrz dotyczy usługi unikalnej i wobec tego do przeniesienia na inną osobę najpewniej się nie nadaje.

niej zatelefonować gdyż często brak tam miejsc (tel 871-6557)

Pozbawiony funduszy Łazik może przeżyć dzień nad Niagarą płacąc tylko za parking, w pobliżu którego na łące kilkaset metrów od wodospadu można urządzić piknik z własnym rozsmem trzymając rodzinę z dala od komercyjnych uciech przepędzić ją wzdłuż rzeki Niagary, bardzo piękną trasą od Starego Fortu Erie do Niagara-on-the-Lake. W pobliżu wodospadu możemy obejrzeć 4 parki miejskie z bezpłatnym wstępem przy czym jeden z nich Dufferin Island Recreation Area posiada plażę i strzeżone bezpłatne kąpielisko.

Również bezpłatna i bardzo atrakcyjna jest wycieczka odcinkiem Niagary Parkway oddalonym 1 km od Whirlpool Golf Course.

Po czterokilometrowej, stromej wiodącej do brzegu rzeki drodze oprowadzą nas przewodnicy, o ile zdążymy z wycieczką przed Dniem Pracy przypadającym w tym roku 5 września. Przy drodze można również urządzić piknik, w wyznaczonym do tego celu miejscu. Jadąc w kierunku mostu do USA wzdłuż Niagary Parkway możemy wstąpić do ogrodu kwiatowego, o nazwie Schod of Horticulture, a potem obejrzeć największy na świecie zegar kwiatowy. Tanią wycieczkę do Niagary trzeba dobrze przygotować i zaplanować. Można tę przyjemność rozłożyć na kilka sezonów (w tym także zimowy).

Odszkodowania

REKOMPENSATA ZA PONIESIONE WYDATKI RELIANCE INTEREST

Strona, która kontrakt złamała, musi wynagrodzić drugą, niewinną stronę za koszty poniesione w związku z oczekiwaniem na wywiązanie się z kontraktu. Chodzi tu o wydatkowane sumy pieniężne.

Jeśli więc na przykład Maple Leaf Gardens w Toronto podpiszą umowę z orkiestrą na wykonanie koncertu dla publiczności i następnie zbudują specjalne podium dla orkiestry, a orkiestra złamie kontrakt i odmówi występów - wtedy Maple Leaf Gardens będą miały prawo do odszkodowania, konkretnie - do zwrotu kosztów związanych z budową podium.

Jeśli pobłdziśmy można na miejscu zasięgnąć informacji pod telefonem

356-2241 (the Niagara Parks Commission)

Instytucja ta wydała darmową broszurę zaopatrzoną w ilustracje i mapy, którą można znaleźć w biurach turystycznych, na tablicach ogłoszeń w dużych sklepach i we wspomnianym w ub odcinku Łazika Ministerstwie Turystyki lub u samego wydawcy pisząc na adres

Box 150 Niagara Falls, Ontario L2E 6T2

Broszura nosi nazwę "Your Free Family Vacation Guide to Ontario's Niagara Parts"

NIAGARA DLA ZAMOŻNYCH

Aby obejrzeć wszystkie płatne atrakcje wokół wodospadu, rodzinna złozona z 4 osób musi być przygotowana na wydatek rzędu 100 dolarów.

Wystarczy wtedy na zjazd na platformę widokową u stóp wodospadu, jazdę kolejką linową i pojazdem turystycznym, podpływanie stateczkiem "Maid of the Mist" pod ścianę wodospadu, oglądanie okolicy z wieży widokowej, jazdę staroswieckim wózkiem hiszpańskim nad spienionymi wodami oraz zwiedzanie róż-

REKOMPENSATA ZA ZAWIEDZONE OCZEKIWANIA EXPECTATIONS INTEREST

Prawo dotyczące odszkodowania stanowi, jak pisaliśmy w poprzednim odcinku, że odszkodowanie za straty wynikające ze złamania kontraktu musi postawić stronę poszkodowaną w sytuacji, w jakiej ta strona znalazłaby się, gdyby warunki kontraktu zostały spełnione. Rekompensata za zawiedzione oczekiwania - *Expectations Interest* - jest to odszkodowanie za utracone zyski, których poszkodowana strona oczekiwała w wyniku transakcji.

REKOMPENSATA ZA URAZONE UCZUCIA I SZKODY WYRZĄDZONE OPINII

Większość kontraktów dotyczy spraw handlowych i przemys-

łowych i w tych przypadkach prawo broni tylko interesów tego rodzaju, zagrożonych zerwaniem kontraktu.

Jest jednak pewien rodzaj kontraktu, w którym uczucia odgrywają pierwszorzędą rolę. Kontraktem tym jest obietnica małżeństwa. W przypadku złamania obietnicy małżeństwa, sąd może przyznać odszkodowanie za zranione uczucia jednej ze stron oraz za szkody wyrządzone jej reputacji.

Ostatnio zasada ta doczekała się szerszej interpretacji, wykraczającej poza sprawy matrymonialne. Sąd kanadyjski przyznał odszkodowanie za rozczarowanie i utratę przyjemności z powodu zepsutych wakacji.

Inna decyzja może mieć szczególne znaczenie dla osób zwalnianych przez pracodawcę. Zdarzyło się bowiem, że w przypadku niesłusznego zwolnienia - *wrongful dismissal* - sąd m.in. przyznał osobie, uznanej za niesłuszenie zwolnioną, odszkodowanie za zranione uczucia.

Mecenas January

Ciąg dalszy za tydzień

nych słodkich idiotyczności zwanych szumnie muzeami - jak miejscowe muzeum dziwaczności, okropności, osobliwości, figur woskowych itd.

Gdy pierwszy Europejczyk, jezuita Ludwik Hennepin ujrzał Niagarę ponad 300 lat temu nie przewidywał, że ta dzika piękność obwieszona zostanie wokół jarmarcznych osobliwościami

Ale szmira ma swoich wielbicieli i tych na serio i tych z przymrużeniem oka. Gorzej, że ci zapalczywcy na jej modłę przyozdobili też wodospad. Prawdziwą amerykańską kaskadę lemoniady w różnych kolorach tęczy ujrzeć można nocą, gdy Niagary oświetlają reflektory. Rozczulające bezgusie.

W następnym numerze *Marineland*



PRZENIESIENIE KONTRAKTU ASSIGNMENT OF CONTRACT

Strona, która podpisała kontrakt, może ten kontrakt przenieść na inną osobę, przekazując jej tym samym swe prawa i obowiązki wynikające z kontraktu. Takiego przeniesienia dokonano można tylko za zgodą drugiej strony, która ten kontrakt podpisała.

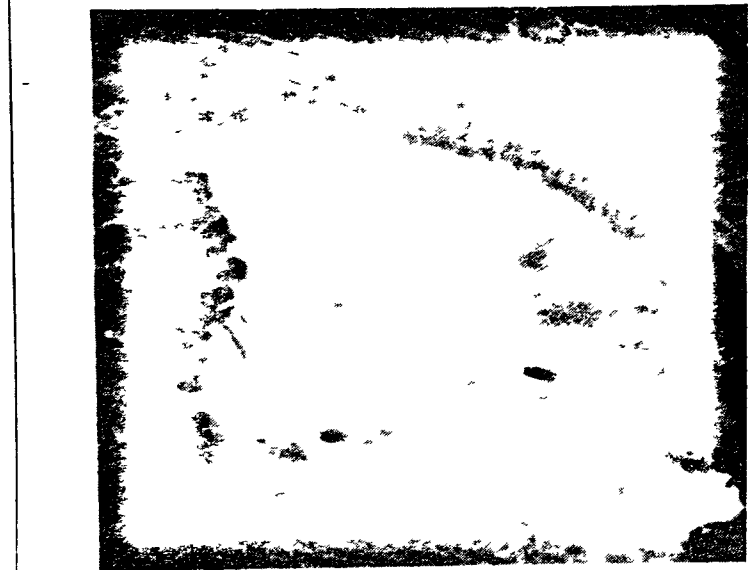


NIAGARA FALLS DLA UBOGICH I BOGACZY

Nawet pionierskiego i zgrzebnego Łazika nie minie pokusa obejrzania turystycznej Mekki Ameryki - Niagary Falls.

Wycieczka nie musi być kosztowną, zwłaszcza gdy jedziemy z Toronto i okolic. Dojazd QEW na południowy zachód, około półtorej godziny jazdy, która w sobotnio-niedzielnym szczyście może się nieco przedłużyć.

Torontńczykom wystarczy na tę wycieczkę jeden dzień, mogą jednak czas pobytu w okolicy Niagary przedłużyć korzystając z moteli czy pól namiotowych na placach Ontario w pobliżu St Catharines (Charles Daley Park). Najbliższy jednak większy park prowincjonalny to Rockpoint położony w odległości ponad 30 km od wodospadu nad jeziorem Erie na zachód od Port Calborne. Inna możliwość - teren kampingowy w Miller's Creek Park. Lepiej tam jednak wczes-



ARNOLD PENK
PRZEDSTAWICIEL - ADDISON ON BAY LIMITED
PONTIAC, BUICK, CADILLAC
Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję na (Parts & Labour)

GENERAL MOTORS
pożyczka na samochód
Specjalizuję się w otrzymaniu pożyczki na samochód dla nowo przybyłych
Minimalna wpłata.
Niskie miesięczne spłaty
Po kupno zgłaszajcie się do naszego polskiego przedstawiciela.
Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko
ARNOLD PENK
(Wyróżniony przez GM jako „Senior master salesman“).
PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODÓW LUB UBEZPIECZEŃ PROSZĘ DZWONIĆ 964-3211 LUB DO DOMU W KAŻDYCH GODZINACH 731-0757 ZOSTAWIAJĄC NAZWISKO I NUMER TELEFONU
832 BAY ST., TORONTO (przy Collega St.)

POLIMEX

NAJWIĘKSZY - WYPRÓBOWANY - USTABILIZOWANY

GWARANTUJEMY PEŁNĄ JAKOŚĆ NASZEGO SERWISU

PACZKI MORSKIE DOSTAWA 5-8 TYGODNI
PACZKI LOTNICZE DOSTAWA 2-3 TYGODNI

NASZ ADRES

"POLIMEX"

2053 DUNDAS ST WEST, TORONTO, ONT TEL 537-7914
POLIMEX = NAJSZYBCIEJ, NAJTANIEJ, NAJPEWNIJ

Do nabycia towary po bardzo atrakcyjnych hurtowych cenach Np kawa ziarnista 1 funt - \$3.20

KORZYSTAJCIE Z USŁUG NAJSTARSZEJ, WYSPECJALIZOWANEJ FIRMY WYSYŁKOWEJ W TORONTO

LOKALNI PRZEDSTAWICIELE W CAŁEJ KANADZIE



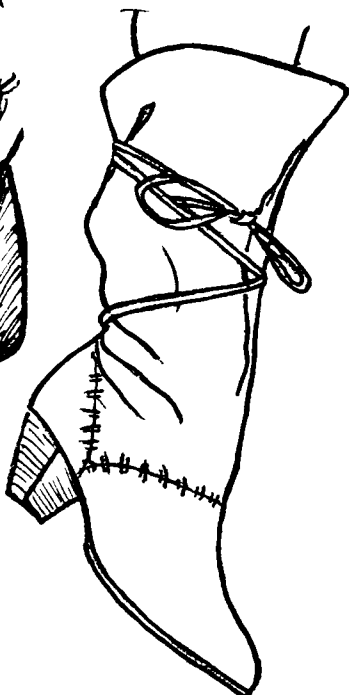
NIE TYLKO DLA KOBIEC



Formy butow ulegają bardzo częstym zmianom. Myślę, że już bezpowrotnie minęły czasy kiedy obowiązywał jeden, określony typ obcasów np. szpilki czy słupki. Obecnie współistnieją kilka fasonów obcasów. Przebojem sezonu okazały się pantofle z ozdobą na pięcie. Jest to namarszczony, okrągły kawałek skóry "zapinany" na szereg guziczków. Zapięcie nie funkcjonuje pozostając li tylko ozdobą. Karierę zapięć omawialiśmy w dziale mody "Echa" kilka miesięcy temu. Moda na zapinane z tyłu lub z boku spodnice, bluzki, sukienki, na kontrastowe w kolorze duże guziki zainspirowała i projektantów obuwia. Nadal modne są buty z wywinętą cholewką, buty wiązane wokół cholewki i buty z kilku, zróżnicowanych fakturami rodzajów skór.



BUTY



O MAKIJAŻU I

Jeśli malujesz się sama w domu rob to przy naturalnym oświetleniu. Nie siadaj jednak przy samym oknie gdzie światło pada bezpośrednio na Ciebie. Usiądź najlepiej w odległości ok. 2 m od okna. Światło powinno padać na Twoją twarz nie na lustro. Jeśli jesteś zbyt blisko okna może się zdarzyć, że umalujesz się zbyt mocno lub zbyt słabo. Naturalne światło jest "surowe", a Ty, wyrównując jego działanie łatwo możesz zrobić to niewłaściwie.
Cdn

"PTASIE GNIAZDA"

Składniki: 60 dkg chudej wieprzowiny, 10 dkg boczku, 1 łyżka przecieru pomidorowego, 1 łyżeczka musztardy, 1 cebula, 1 łyżka tłuszczu, 1 liść laurowy, 4 ziarenka ziela angielskiego, 2 łyżki maki, natka zielonej pietruszki, 4 jajka, sol, pieprz do smaku.

Sposób wykonania: Oplukaną wieprzowinę pokroić w plastry, posolic i posmarować musztardą. Na każdy kawałek mięsa położyć plasterki boczku, posmarować przecierem pomidorowym i uło-

żyć cienko pokrojoną cebulę. W przygotowane w ten sposób plastry mięsa zawijając ugotowane na twardo jajka, owinąć roladki białą nitką, otoczyć w mące i zrumienić na gorącym tłuszczu, a następnie przełożyć do rondla, dodać przyprawę i dusić pod przykryciem (ok. 50 min) podlewając wodą. Po uduszeniu sos doprawić mąką i całość posypać usiekaną natką. Podawać z ziemniakami i surowką z białej, kiszzonej kapusty.
Czas przygotowania - ok. 80 min
Przepis na 4 porcje



MY THREE SONS RESTAURANT
153 Roncesvalles Ave
Tel. 536-6119



DANIA POLSKIE I KANADYJSKIE
PIEROGI ZUPY DOMOWE
- W KAŻDĄ SOBOTĘ - FLACZKI
ZAPRASZAMY

SWÓJ DO SWEGO PO RZETELNĄ OBSŁUGĘ

YANKA REALTY INC.
151 Roncesvalles Ave.
Tel. 537-4156

KUPNO, SPRZEDAŻ DOMÓW I INTERESÓW

LUDWIKA BURAKIEWICZ
KOSMETYCZKA

przyjmuje
DERMATONE
2285 Dundas St. West
Toronto
TEL 537-0542
Od wtorku do piątku w godz. 11-7 pm
sobota 9.30 - 6 pm
Tel. domowy 533-2482



Malowanie z zewnątrz i wewnątrz domów, biur, pomieszczeń przemysłowych i handlowych, cyklinowanie podłóg, oraz wszelkie prace stolarskie i remonty. Tanie i fachowo.
Tel. TORONTO, 530-1246
rano do 8.30 i po 9 wieczór

ANKA & PETER/photographers

2374 Bloor Street West, Toronto, m6s 1p5



769 4488

ZDJĘCIA I PORTRETY NA RÓŻNE OKAZJE

DECORA ART STUDIO
2340 Dundas St. W. Toronto M6P 4A0
Tel. 531-7651

Duża wyprzedaż obrazów olejnych, nowoczesnych plakatów po cenach hurtowych
Duże obrazy olejne "SOFA SIZE" \$59 00
Plakaty oprawione od \$39 00

Oprawiamy obrazy - zdjęcia - wyszywanki - dyplomy - ceny hurtowe
Codziennie od 10 AM do 7 PM

Astra Meat Market

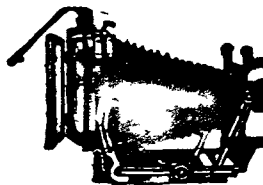
Właściciel E. Rembacz

Na składzie świeże mięsa - własnego wyrobu wędliny oraz importowane towary spożywcze

2238 Bloor St West - Toronto
Tel.: 763-1093

INTERNATIONAL CAMERA REPAIRS

3351 Bloor St West - kolo Islington
TORONTO ONT M8X 1E9
Tel. 239 1882



KUPNO, SPRZEDAŻ, WYMIANA I NAPRAWA APARATÓW FOTOGRAFICZNYCH RÓŻNEGO TYPU
Właściciel Stan NYCZ

Eurolux
ZAKŁADANIE NOWYCH INSTALACJI
WYMIANA USZKODZONEJ
ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA
PRZEMYSŁOWE I DOMOWE
SPECJALNOŚĆ
OŚWIETLENIE OGRODÓW
(LANDSCAPING LIGHT)
Tel 497-8441



PACZKI
LOTNICZE
MORSKIE

SUPER-EKSPRES
LOTNICZY - 2-4 DNI
ODBIÓR Z LOTNISK

PROMPOL INTERNATIONAL PARCEL SERVICE
CENTRALA 2120 Bloor St W, Toronto, Ont Can
M6S 1M8 Tel (416) 762-7253
FILIA 51 Roncesvalles Ave (416) 536-8040

STANDARD	\$24 80
CUKIER	40 00 lbs
EX-18 OWOCE CYTRUSOWE	\$19 84
CYTRYNY	6 60 lbs
POMARANCZE	13 40 lbs
Waga brutto	20 00 lbs
EX-9	\$26 04
KAWA ZIARNISTA	6 lbs

DO LARY

NABYCIA NA
KAWA, POŃCZOCHY, ARTYKUŁY
NA WYSYŁKĘ BEZ PODATKU

BONY CASH MIEJSU

POLSKI PRZEZ PROMPOL INT'L ARCEL SERVICE



KATALOGI WYSYŁAMY NA ŻYCZENIE



BRYDZ

CZY MUSIAŁEŚ LEZEĆ ?

ODCINEK

36

REDAKUCJA

Jerzy Szadkowski

OBJASNI NIF ZNAKOW: ♠ PIK ♥ KIER ♦ KARC ♣ TREFL BA = BEL ATU
K = KONTRA RK = REKONTRA --- A = AS K = KRÓL Q = DAMA J = WALC K = BLOTKA
P = POŁNOC Z = ZACHÓŁ W = WSCHÓŁ = DEKLARANT (ROZGRYWAJĄCY)

TAYMANSTAYMANS TAYMANSTAYMANS TAYMANSTAYMANS TAYMANSTAYMANS TAYMANSTAYMANS TAYMANSTAYMANS TAYMANSTAYMANS TAYMANSTAYMANS TAYMANSTAYMANS

Pan Sam Stayman nas nie zawiódł więc oddaję mu głos - a my posłuchajmy co sam Sam Stayman ma nam ciekawego do powiedzenia

"Ladies and Gentlemen - dear Polish friends! Przyszedłem na dzisiejszy odczyt wiedziony ciekawością spotkania plemienia brydzystów o których słyszałem że nie słyszeli o istnieniu konwencji nazwanej moim imieniem chociaż po prawdzie to dokonałem tego wynalazku na spółkę z moim partnerem Georgem Rapee który w odróżnieniu od waszego sławnego rodaka wynalazcy The Ejbich three no trump jakos nie portafilił trafić do historii brydza ani do jego słownika

Nie przesadzę jeśli powiem że w każdym zakątku świata w którym ludziska siadają do partii brydza słyszy się niezawodnie ceremonialne pytanie Partnerze - czy grasz Staymana? Oczywiście macie prawo mnie zapytać "Panie Samie a czy bez Panskiego wynalazku nie można już grać w brydza? Owszem - można tak samo jak można nie jechać z Scarborough do Etobikoko wożem drabiniastym zamiast samochodem albo prac na tarce zamiast w maszynie do prania lub nie lezeć zamiast robić swoje

Stayman?

That question is likely to be the first one asked when two players sit down to play together for the first time. The reference is to a conventional bid of two clubs after partner has opened one no trump. The most common treatment is called "non-forcing Stayman. Use this method."

Poco właściwie dokonałem tego wynalazku który za chwilę opiszę? Chodziło mi o to aby ulżyć doli tej części ludzkości która popada w dzięki szal domysłów interpretacji dociekan i kombinacji prowadzących do ustalenia czy naszymi kartami grać BA czy też w kolor starszy? W rubryce nr 34 Wasz autor wskazał w pkt 2 na konieczność zaliczowania z przeskokiem po otwarciu 1 BA przez partnera. Wymaga to posiadania 5-o kartowego koloru starszego oraz conajmniej 8 PH. Cóż ma jednak robić partner otwierającego 1 BA gdy posiada te osiem PH lecz jego kolor starszy jest tylko 4-o kartowy? Czy ma skoczyć na 3 pik z 4-y Asem? O zgrozo! Innymi słowy jak tu licytować żeby się dopchnąć do 4-ch pik lub kier a jeśli to się okaże nierealne zatrzymać się na ilus tam Bez Atu? W odcinku nr 23 ręka nr 17 B doskonale ilustruje praktyczną stronę tego pytania. Grając 3 BA leżem jak betka natomiast grając 4 kier robimy swoje. Mój wynalazek rozwiązuje ten dylemat w niesłychanie łatwy i prosty sposób pozwala partnerom ustalić czy posiadają wspólnie kolor starszy i w sumie 8 kart w tymże kolorze. Bywa tak że jeden z partnerów posiada 4 karty a drugi partner również 4 karty w jednym z kolorów starszych względnie jeden partner posiada 5 kart a drugi 3 karty. Osiem kart w jednym kolorze to już jest solidny kolor atutowy. Oto t zw Stayman w prostym chłopskim języku polskim jeśli na otwarcie przez partnera 1 BA odpowiem "2 trefl" (co nie ma nic wspólnego z treflami bo odzywka jest sztuczna czyli konwencyjna) to oznacza to partnerze - posiadam conajmniej 8 PH i posiadam conajmniej jeden kolor starszy 4-o kartowy. Jeśli ty masz również kolor starszy 4-o kartowy to go zaliczuj. Jeśli jest to ten sam kolor w którym i ja mam 4 karty to znaleźliśmy kolor atutowy. Jeśli nie posiadasz takiego koloru - zaliczuj 2 karo.

KRZYŻÓWKA NR 44

Grid for crossword puzzle 44. Letters A through R are placed in the grid.

Grid for crossword puzzle 43. Letters A through S are placed in the grid.

- Rozwiązanie - krzyżówka 43**
- Poziomo
 - 1-A więzien w obozie koncentracyjnym nadzorujący współwięźniów
 - 1-H miłosna historia
 - 1-O człowiek niekompetentny, nie znający się na rzeczy
 - 2-C myśl, koncepcja
 - 2-M "paliwo" atomowe
 - 3-A zmniejsza tarcie
 - 3-H sławny utwór Ravela
 - 3-O przyszła do woza
 - 4-C do obiadu
 - 4-K duchowny
 - 5-I francuski dom mody
 - 6-A obowiązuje przy grach hazardowych

- 6-M miejsce bitwy pomiędzy wojskami Mieszka I a siłami niemieckimi
- 7-F rzeka w Petersburgu
- 7-J fason sukienki
- 8-B typowa dla krajobrazu Śląska
- 8-I Polihymnia, Klio, Erato lub Melpomena
- 8-M odbija się na nim obraz
- 10-C Michorowski w "Trędowatej"
- 10-J cnotliwa wg biblijnej opowieści
- 11-A warzywo
- 11-P charakterystyczny dla Cyrana de Bergerac
- 12-F poruszana sznurkami
- 13-A uwielbienie
- 13-J projektuje budowle Pionowo
- 1-A nadzoruje zbiory muzeum
- 1-C część koła
- 1-D rzeka w PRL
- 1-F grupa nomadów na objuczonych wielbłdach
- 1-H rzeka w Krakowskiem
- 1-K zbrocze
- 1-M wpływ, zwierzchnictwo, opieka
- 1-O tworzywo tradycyjnych wyrobów chińskich
- 1-P ogłoszenia
- 1-R rodzaj czworoboku
- 5-I rodzaj sztuki teatralnej
- 5-J hycel
- 6-D umocnienie przeciwpowodziowe
- 6-O prezent
- 8-C sentencja
- 8-E ludowy instrument muzyczny
- 8-N zwierzę futerkowe
- 8-P dochody, uposażenie np rodziny królewskiej w Anglii
- 9-A wysmukłe drzewo
- 9-G uraza
- 9-L wstrząs psychiczny
- 9-R narzędzie bandyty
- 12-F Murzynka z "W pustyni i w puszczy"
- 12-H w ulu
- 12-K przeszczód, saneczkowy
- 12-M uczelnia krakowska

LIST Z POLSKI

1 07 83 r

Kochany Wujciu!

Ostatni okres był szczególnie ciężki z powodu skrócenia sesji egzaminacyjnej, co z kolei wiązało się z przyjazdem naszego Papieża. Roboty miałam dużo, gdyż musiałam choć pod koniec semestru wziąć się w garść. Tak naprawdę, to wcześniejsza sesja zimowa wyścżyła ze mnie sporo energii. Ten rok był dla mnie trudny, ale nie z powodu nauki, tylko z powodu braku towarzystwa. Chyba pisałam Ci Wujciu, że cała moja paczka "poleciała" na urlop i zostałam sama. Chwała Bogu smutek przeszedł mi częściowo wraz z nadejściem wiosny. Potem czekałam na przyjazd Papieża.

Najpierw wyruszyła Babcia do Warszawy. Dzielnie stała 2 razy po 3 godziny, żeby zobaczyć Ojca Św. W dwa dni później została uczelnia wszystkie zajęcia na terenie wyruszyłam z kolegą do Częstochowy na sobotnie (nieoficjalne) spotkanie z młodzieżą.

Co prawda mój kolega doprowadził mnie do szatańskich bezradności i braku jakiegokolwiek inicjatywy, ale dzięki mojej (nie chwałę się) zaradności bez bileto- w dostaliśmy się do sektora zarezerwowanego przez studentów z Poznania i Wrocławia. W oczekiwaniu na Papieża staliśmy, bez możliwości ruszenia się przez 10 godzin. Potem ujrzałam Papieża w odległości 2 metrów. Łzy kapły mi na aparat fotograficzny, kompletnie straciłam głowę. Gdy Ojciec wchodził na schody, tysiące palców na V i krzyży uniosło się wraz z transparentami o wiadomych napisach.

Uroczę spotkanie dialogowe, podczas którego mogliśmy z Nim rozmawiać. Zapadająca noc, oslepiające światłem reflektory, krzyże i dudniące na kilometry "Boże, coś Polskę! racz nam wrócić" - to jedyne wrażenia, jakie można umieścić na papierze. Reszta jest

nie do opisanie. Byłam z siebie dumna, że ja skłonna do omdlenia i zasłabnięć wytrzymałam 16 godzin stania. Co więcej, wróciłam z przychylnym nowym energią i wiary. Myślałam, że tylko ja doznałam takiego uczucia i dodatkowej siły, lecz jak się okazało spotkało to około 1,5 mln młodych ludzi. To też o czymś świadczy! Po kilku godzinach wypoczynku wyruszyłam do Katowic. Imponujący ogromem krzyż i olbrzymi biały postument, morze górników z Czerwonego Zagłębia i reszty kraju - to symbole mszy na lotnisku. Mimo dwukrotnej burzy, ulewnego deszczu i gliny sięgającej po kostki tymbi wytrzymały!

I znowu podobna sytuacja - nikt nie narzekał na zniszczone buty, zmęczenie i niewygody. Wszyscy wracali pogodni i dumni. Kazanie było wspaniałe, zaś Papież wyraźnie wzruszony. Potem pojechałam do Krakowa. Strasznie byłam po Katowicach przeziębiona.

Pani Doktorowa była dla mnie b miła i było wspaniale. Następnego dnia na Błoniach msza miała odbyć się o 10 rano.

O 7 rano wyruszyłam na spotkanie z Elżunią, gdyż ona miała karty wstępu. Niestety przerwane linie tramwajowe uniemożliwiły nam spotkanie i dołączyłam się do grupy studentów z Krakowa. Było wspaniale, nowe znajomości i bliski sektor Papieża. Wiedziałam wspaniale. Stałam z koleżanką na rybackim krzeselku i żeby utrzymać równowagę trzymałam kurczowo za przetyk stojącego przed nami studenta. W chwili gdy Ojciec przejeżdżał tymbi spłynęły mi na głowę owego poczwicwa, którego tak mocno trzymałam za szyję, zaś on równocześnie zrosił mi obficie ręce swoimi łzami.

Nikt tu wzruszenia swego się nie wstydził. Miałam wrażenie, podobnie jak w Częstochowie, że znam wszystkich wokół bardzo długo i wiem czego ci ludzie chcą i o czym marzą.

Ania

PRAGNIESZ STAC SIĘ WŁASCICIELEM DOMU, DZIAŁKI BUDOWLANEJ, DOMKU LETNISKOWEGO? STAN SIĘ NIM PRZY POMOCY NAJWIĘKSZEJ NA SWIECIE PARAFIALNEJ

CREDIT UNION ŚW STANISŁAWA I ŚW KAZIMIERZA KTORA OFERUJE NA POWYZSZE CELE TRZY TYPY HIPOTEK, O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU 11% ZAMKNIĘTE 11% OTWARTE 12% WSZYSTKIE UBEZPIECZONE NA ZYCIE DO SUMY \$ 30 000 00

CREDIT UNION SW STANISŁAWA I SW KAZIMIERZA

220 Roncesvalles Ave tel 537 2181 2987 Bloor Str W tel 236-1225 12 Denison Ave tel 863 0996

STRONA**BOLKA i LOLKA**Redaguje
**LESZEK
MECH****"POLONIA REVIEW"**

Polski Program Telewizyjny.

We środy o 8 wieczorem, w piątki o 7 30 wiecz.
i w soboty o 2 30 p m na kanale 10 (Maclean-Hunter w
dzielnicy Parkdale)Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia Polonii
kanadyjskiej "Polonia Review" jest niezależnym polskim
programem niepodległościowym

Przerwa wakacyjna w lipcu i sierpniu

"Pani Jadwiga"Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville
od godziny 1 do 2 w każdą sobotę
Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty
przyjmuje się telefonicznie - 691-8789**Echo Ojczyzny**codzienny polski program radiowy
nadawany od godziny 11 05
od poniedziałku do piątku włącznie.ze stacji CHIN FM 100.7
tel. 531-9991

Prowadzi Karola Kęsik.

Muzyka,
wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze.
Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe
i wszelkie komunikaty.**JUŻ DWA RAZY W TYGODNIU****PROGRAM RADIOWY POLONEZ**

W SOBOTY 3:30 - 4:30 p.m. 1250 AM CHWO

W NIEDZIELE 10:30 - 11:30 a.m. 1190 AM CJMR

ADRES REDAKCJI POLONEZA.

MAREK J GOLDYN
PRODUCENT2120 BLOOR St W
TORONTO, ONT M6S 1M8
TEL (416) 762-7401**THUNDER BAY
PACZKI DO POLSKI**MORSKIE \$ 1 80
LOTNICZE \$ 4 15The Right Fit 126 N May Street
Tel 622-2571**Nowe bajki****O TYGRYSIE****NAD BRAMAPUTRĄ...**W dżungli nad rzeką Bramaputrą
żył tygrys grozny szalenie,
ale który codziennie
każdą czynność odkładał na
jutroNa przykład rano
na kąpiel miał wielką ochotę,
lecz kiedy nad rzeką stanął
to mruknął "jutro" i odszedł
z powrotemChciał wyczyścić wspaniałe futro
lecz pomyślał, po co dziś, jeśli
mogę jutroChciał pohustać się na lianie,
chciał coś schrupać na śniadanie,
chciał koncertu cykad wysłuchać,
chciał uśmiechnąć się od ucha do
ucha,chciał w dżungli spotkać kogosa,
chciał złapać własny ogon,
chciał w słońku opalić plecy,
chciał zdrzemnąć się, bo sen go
morzył,chciał tysiąc innych rzeczy
i wszystko na jutro przelozyłA jutro po minionej nocy
nasz tygrys myśli o czym?ze kąpiel poranną w rzece,
że obiad czyli jelenią pieczeń,
nie mówiąc o tym, że również
śniadanie,**NOWINKI
Z ZOO**Roy Bowers
donosi**Białe****tygrysy bengalskie**Przed miesiącem zwiedzający
ZOO przeżyli wielką atrakcję u-
rzenia białych tygrysów bengal-
skich 18 lipca para tych zwie-
rząt została przywieziona z Cin-
cinnati ZOO, a dzień później już
można było obejrzeć zwierzęta
na specjalnym wybieguZwierzęta są młode Tygryśca
urodziła się dokładnie przed ro-
kiem 19 sierpnia Jej partner jest
starszy o rok i jeden miesiącZwierzęta dość znacznie różnią
się kolorem sierści Tygryśca ma
włos bielutki jak mleko, tymcza-
sem tygrys będący potomkiem
białych rodziców jest kolorowyW zoologicznych ogrodach ca-
łego świata przebywa tylko 48
białych tygrysów Nasze toron-
tonskie ZOO jest osmym w Pół-
nocnej Ameryce posiadających
parę tych niezwykłych zwierząt
Wszystkie one pochodzą od jed-
nego ojca, Mohana, złowionego
w Rewa w Indiach w 1951 roku
Na małżonkę wybrano mu nor-
malną, kolorową tygryścę, która
urodziła trzy podobne do siebie
malenstwa W siedem lat póź-
niej jedna z dorosłych już samiec
wydała na świat czwórkę o śnie-
nej, białej sierści I to był począ-
tek hodowli białych tygrysów
bengalskich w zoologicznych
ogrodach Można jeszcze dodać,
że jeden z tej czwórki trafił do
ZOO w Waszyngtonie i jest w tej
chwili dziadkiem licznej rodziny
w Północnej AmerycePracownicy torontonskiego
ZOO już cieszą się, że może za
dwa lata będą świadkami naj-
pierw urodzin, a następnie cere-
monii nadania imion białym ty-
grysom bengalskim urodzonym
w naszym mieście Prawdopo-
dobnie imiona wybierze się drogą
ogłoszonego konkursu, więc już
myślcie o ciekawych propozy-
cjachBolek odpowiedział - Tygrysa
nazwałbym TORON, a jego sio-
strzyczkę RONTO W połącze-
niu wychodzi TORONTOLolek zadumał się dłużej,
wreszcie rzekł - Może CAN dla
niego, a dla niej ADA Dodane
do siebie dają nazwę CANADAze umówione na dzisiaj spotkanie
ze kręcenie się za własnym
ogonem,
to wszystko trzeba przelozyć na
następny dzieńA następnego dnia od rana
powtarza się historia znanaZanim miesiąc w dżungli upłynął
po tygrysie wszelki śluch zaginął,
po prostu z głodu wyzionął
ducha

Historia niesamowita

I teraz niech każdy uważnie
posłucha
lub sam przeczyta
Od tego dnia nad Bramaputrą
nikt niczego nie odkłada na jutro**Leśny doktor****Dzieciol, sosny i jałowiec**Wprawdzie z sosnowego lasu
nikt nie wzywał pomocy lekarza,
ale dzieciol uważał,
że od czasu do czasu,
raz jesienią, raz wiosną,
ogólne badania nie zaszkodzą
sosnomZa każdym razem to samo pyta-
nie- Czy nadal wszystkie w doskona-
nym stanie?Czy nie narzeka nikt na
zdrowie?

I zawsze taka sama odpowiedź

- Odkąd opala nas słońce,
hartuje wiatr i deszcz, nigdy
nie mamy gorączek, nie znamy
bólów, ni dreszczy**Dzieciol i grab**Nad ruczajem, gdzie pełno zab,
postępuje stuletni grab

Coraz niżej schyla mnie garb

Dawniej stałem prosto jak świeca
Tak było zawsze do tej pory
dzis mnie zgina ciężar na plecach
W sosnowym lesie nikt
nie był choryDzieciol o wszystkim powiado-
miony,
natychmiast przybył nad ruczaj,
drzewo obejrzał z każdej strony- Wiem, co panu, grabie,
dokucz
Zachmurzył ptasie czoło
i mruknął niewesołoWszak pan na plecach dzwiga
olbrzymi kapelusz grzyba
Wielki jak młynskie koło
Głęboko utkwiał w korze,
dlatego tak dolega

- Ratuj! Pomoz, doktorze

stęknął grab biedaczysko
Dzieciol podleciał blisko- Sprobuje, lecz przestrzegam,
ze pierwszy raz to robię
Kapelusz grzyba dziobem
podwazył, potem w głąb
dziob wkręcił jak karkociąg,
nacisnął, szarpnął mocno
i grzyb wyrwał jak ząb- Po wszystkim Czy bolało?
Poruszył się grab niesmiało,
pien przęgał w tył powoli,
nic nie kłuje, nie boliWiwat, doktorze! Hurra!
Znów będę szumił w chmurach
W jaki sposób zaplate
mogę panu uścić?Przylecę tutaj latem,
usiądę posrod lisci
i razem z panem, grabie,
posłucham kapeli zabiej**Dzieciol na to**To wysmieniec!
Kazda z sosen zdrowa,
szczęśliwa
Noc przespię wśród igliwia
i odleć zaraz o swicie

Tak było dotąd Ale wczoraj

- Doktorze, niedobrze ze mną
nie słyszę i w oczach ciemno!Dzieciol mruknął
- Zobaczę,
kto tam pod sosną płaczeSfrunął i widzi krzaczek,
mizerny, wiotki, niewielki,
na listkach potu kropelki
Jałowiec rósł pod sosenką

- Pomocy - cichutko jęknął

- Dzieciol westchnął litosnie

Pan nieopatrznie rosne
przy niebotycznej sosnie
Deszcz, tutaj nie rosi,słońce zaledwie smuzy,
stąd słaby u pana głosik,
wzrost kiepski i wzrost nieduzy
Szybszy spróbuję postrzącać,
to więcej dotrze tu słońca
Rozgarne gałązki drzewa,
orzeźwi pana ulewaDziękuję, doktorze miły,
jesli odzyskam siły,
obrodzę owocem, który
lepszy od konfitury
Bogaty w witaminy
Zapraszam w odwiedziny
Przyfrunę z wielką chęcią -
odparł wzruszony dzieciolI gdy nadeszła jesien
dzieciol w sosnowym lesie
jadł jałowcowe jagody na
deser**TorontoZoo**

SPORT SPORT

Bogusław Mamiński wicemistrzem świata

(P) Trwa dobra passa polskich lekkoatletów. W piątym dniu rozgrywanych w Helsinkach lekkoatletycznych mistrzostw świata kolejny czwarty już medal zdobył Bogusław Mamiński zajmując drugie miejsce w biegu na 3000 metrów z przeszkodami z czasem 8 17 03 min. Zwycięził Patriz Ilg (RFN) — 8 15 06 min a trzeci był Colin Reitz (W Brytania) — 8 17 75 min.

Bieg rozegrano w dość spokojnym tempie zawodnicy mieli już za sobą dwa starty eliminacyjne na tym dystansie i o podziale medalu decydowały jego końcowe metry. Najwcześniejsze akował główny faworyt Patriz Ilg w posag za nim ruszył Mamiński i Amerykanin Henry Marsh. Na ostatniej przeszkodzie Amerykanin niestety potknął się i upadł.

Srebro dla Polski



WORLD CHAMPIONSHIPS HELSINKI 1983

Biegający tuż obok niego Mamiński zdołał ominąć Marsha ale stracił rytm biegu i nie był już w stanie nawiązać skutecznej walki z Legiem.

Piłka nożna

"Dyskretny urok krajowej tabeli" chciałoby się rzec obserwując zadziwiające przetasowania w lidze.

Ubiegły sezon nieciekawym dla zwolenników piłkarskiego Totka mało frapujący, pozostawił niedosyt tak wręcz czysto estetycznych jak i ordynarny brak skuteczności naszych napastników. Porównując ligę krajową z jej sąsiadami w W Brytani czy RFN, należy stwierdzić, iż poziom rozgrywek w Polsce pozostawia dużo do życzenia.

Niepodważalnym wykładnikiem wartości krajowego futbolu nie są oficjalne spotkania narodowej jedenastki lecz te zwykłe, szare i zmudne boje o najlepsze miejsce w ligowej tabeli.

"Od pracy klubów zależy przyszłość naszego futbolu" - nie raz oświadczał trener Gorski, a powtarzał to Piechniczek.

Ale czy istotnie można mówić o przyszłości kiedy wartość klubu wyznaczają nie zawodnicy i trener, lecz "ludzie w cieniu".

Tzw. działacze będący niejednokrotnie tylko przedłużeniem ramienia dobrych wujaszek z KC, WP, lub bodaj kuzyna Ministra od Węgla i Stali.

A ci Panowie znaczą FORSA i PLECY I tak, kochani bracia kibice Czy wyobrażacie sobie Legię w IV lidze? Bo ja, nie!

KIBIC

LIGA POLSKA

- Śląsk Wrocław -
- Lech Poznań 0 2
- Widzew Łódź -
- Zagłębie Sosnowiec 3 0
- Ruch Chorzów -
- ŁKS Łódź 2 1
- Szombierki Bytom -
- Motor Lublin 2 0
- Legia Warszawa -
- Bałtyk Gdynia 1 0
- Wisła Kraków -
- Cracovia Kraków 0 0

LIGA RFN

- Eintracht Frankfurt -
- Borussia Dortmund 2 2
- Hamburg SV -
- IFC Kaiserlautern 3 2
- 1 FC Nuremberg -
- Bayer Uerdingen 2 4
- Bayern Munich -
- Bayer 04 Leverkusen 2 1
- 1 FC Cologne -
- Arminia Bielefeld 2 3
- Borussia Moencheng'h -
- Fortuna Duesseldorf 1 1
- Bochum -
- Kickers Offenbach 1 0
- Waldhof Mannheim -
- Werder Bremen 2 0
- Stuttgart -
- Eintracht Braunschweig 3 0

Z boisk piłkarskich

- Górnik Zabrze — Zagłębie Sosnowiec 2 0 (1 0) Bramki Palasz i Pontus
- Górnik Wałbrzych — Piast Gliwice 3 1 (0 1). Gole dla Beniaminka ekstraklasy — Ciołek — 2 i Śpiewak.

Chętnych brak

Od kilku tygodni PZPN szuka nowego szefa wyszkolenia (trener Zientara prowadził już krakowską Wisłę). Chętnych brak. Stawiane wymagania są duże a pensja około trzy razy mniejsza od tej jaką oferują kluby.

Ogłoszenia

U W A G A
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.
2150 BLOOR ST. W.
(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL 762-9523

Konta depozytowe	7 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5000 oprocentowane na każdy dzień depozytu)	6 1/4 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty ..	8 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty ..	8 1/4 %	rocznie
1-letnie certyfikaty	8 1/2 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	9 1/2 %	rocznie

Non-redeemable ... 11% rocznie

RRSP i RHOSP	9 %	rocznie
Pozyczki personalne	14 1/2 %	rocznie
Hipoteki	13 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNE od 12 do 2.30 po poł. i od 7.30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2.30 po poł. oraz SOBOTY od 10 do 12.30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji połączonych nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

Copernicus Meat Prod.

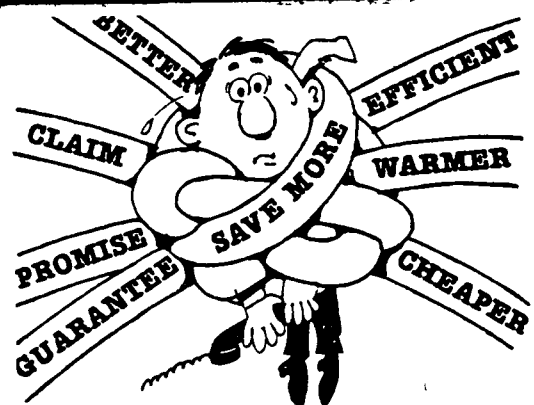
79 Roncesvalles Av.
Tel. 536-4054

Posiadamy świeże mięso wykrojone na życzenie. Szyunki, boczki, balerony, kiełbasy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesów - ogórki kiszane, kapustę z beczki, śledzie, pierogi.

T.S. PAKULSKI

HENRY CARTAGE and MOVING
Właściciel HENRYK PODSIEDLIK
Wszelkie przewozy towaru i przeprowadzki
Usługi ubezpieczone

Tel. 278-4480



Jeśli zadasz nam pytanie w sprawie wykorzystania energii, udzielimy ci prostej odpowiedzi.

Mówi się obecnie dużo o oszczędzaniu energii. Czasami trudnym się wydaje znalezienie odpowiedzi na wszystkie pytania w tej sprawie.

W TORONTO HYDRO przygotowaliśmy specjalny program informacyjny, by stworzyć naszym klientom podstawę do podejmowania finansowo uzasadnionych, opartych o najnowsze fakty decyzji dotyczących wykorzystania energii.

Objasnimy Ci jak uzyskać pomoc rządową, pożyczkę na budowę czy remont sieci wodno-kanalizacyjnej czy założenie pomp osuszających. Aranżujemy indywidualną ocenę, która na miejscu pozwala na ustalenie jakie istnieją możliwości oszczędzania energii w tym domu.

Sądymy, że jeśli zapytacie nas o sprawę związaną z oszczędnością energii, udzielimy ci prostej odpowiedzi.

Toronto Hydro
Energy Conservation Hotline
595-6780

Nowy rekord 47.99 (Krotochwilowa J)

(K) 400 m MEDALE

- Złoty
1 J Krotochwilowa (CSSR) 47 99
SREBRNY
2 T Kocembowa (CSSR) 48 59
BRAZOWY
3 M Pimigina (ZSRR) 49 19

(K) 800 metrów

Wypracowane i zasłużone zwycięstwo J KROTOCHWILOWEJ (Czechosłowacja) nie było zaskoczeniem. "Najlepiej zbudowana kobieta na biegu" - notatka z fińskiego Sportu. Istotnie Zawodniczka czeskosłowacka imponowała nie tylko fenomenalną kondycją fizyczną, ale też prawdziwie "męską" tężyzną i muskulaturą. Nic więc dziwnego, że kiedy samotnie pokonywała ostatnie metry dzielące ją od mety była gorąco dopinguowana przez kibiców umiejących docenić piękno, dynamikę, siłę oraz talent biegaczki CSRS.

MEDALE

- Złoty
1 J Krotochwilowa (CSSR) 1 54 68
SREBRNY
2 Liubow Gurina (ZSRR) 1 56 11
BRAZOWY
3 E Podkopajewa (ZSRR) 1 57 58

* 200 metrów dla CALVINA SMITHA było okazją do zdobycia jeszcze jednego złotego medalu dla USA. Czas jednak słaby 20 14 sek.

* Dystans 1500 metrów wygrał STEVE CRAM (GB) zaś dystans 5000 metrów Irlandczyk E COGHLAN.

* Maraton wygrał Robert de CASTELLA, Australijczyk. Czas 2 godziny 10 min 3 sek.

* W podziale medalu Polska wzięła bardzo skromny udział zdobywając jedynie 2x złoty, 1x srebrny, 1x brązowy medal.

(M) 400 m MEDALE

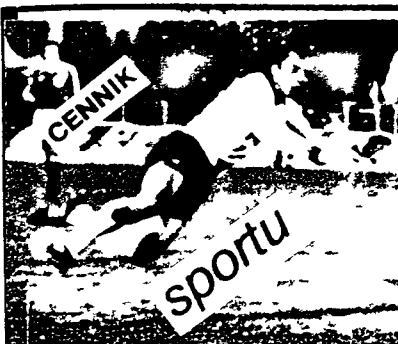
- Złoty
1 B Cameron (Jamajca) 45 05
SREBRNY
2 M Franks (USA) 45 22
BRAZOWY
3 Sunder Nix (USA) 45 24

(K) SZTAFETA 4x100 m MEDALE

- Złoty - 1 NRD - 41 76 sek
SREBRNY - 2 W Brytania - 42 71 sek
BRAZOWY - 3 Jamajca - 42 73 sek

(K) SKOK WZWYŻ MEDALE

- Złoty - T BYKOWA (ZSRR) 2,01 m
SREBRNY - U Meyfarth (W Germany) - 1 98 m
BRAZOWY - L Ritter (USA) 1 94 m



Rekordowy transfer D. Dziekanowski w Widzewie?

Ten transfer — jeśli dojdzie do skutku — będzie zapewne rekordowy w polskiej ekstraklasie. Piłkarz warszawskiej Gwardii Dariusz Dziekanowski do łódzkiego Widzewa. Jak poinformowała w swym poniedziałkowym wydaniu łódzka podzielnikowa "Express Ilustrowany" RTS Widzew skierował do PZPN dokumenty związane ze zmianą barw klubowych tego piłkarza. We wtorek 2 sierpnia prezydium PZPN ma ewentualnie zatwierdzić przejście tego piłkarza do Widzewa. W informacji czytamy dalej: "ze Widzew stara się o pozyskanie Dziekanowskiego już od 2 lat, a sam kontrakt z piłkarzem zawarty na lat 8 opiewa na astronomiczną sumę 21 mln złotych (kontrakty podpisane są zazwyczaj na 4 lata i — tu nawet średnia jest rekordowa w przypadku — Dziekanowskiego 10 5 mln zł).

SPORT SPORT

MS - HELSINKI FINAŁY

* 200 m kobiet, zgodnie z przewidywaniami, wygrała M KOCH (NRD) 22 13 sek

* zas 1500 m z czasem 4 minuty 09 sek niezmordowana MARY DECKER (USA)



ZŁOTY MEDAL

Mary Decker United States

Ostatnie notowania

(M) SKOK WZWYŻ

Z 1 G Ardenko - 2 32 (ZSRR)
S 2 T Peacock - 2 32 (USA)
B 3 J ZHU (Chiny) - 2 29
Jacek Wszola był dopiero 13 z wynikiem 2 23 m

Nowy rekord 12.35 sek.

* 100 m przez płotki, kobiety
Złoty medal dla płotkarki BETTINE JAHN (NRD)

* Jedyny złoty medal dla gospodarzy wywalczyła fińska oszczepniczka TIINA LILAK - 70 82 m

Kącik handlowy

INSURANCE
AUTO • HOME • BUSINESS
FOR LOWER RATES
COMPARE BEFORE YOU BUY OR RENEW
CALL Victor W Krupowicz
Westown Real Estate & Insurance Ltd
268 Roncesvalles - 533-8573

DIVORCE AID
K BELDOWSKI
Rozwód \$155
226 Queen St W suite 200
Toronto, Ont M5V JZ6
tel (416) 598-1127

POLSKA KUCHNIA
NA MIEJSCU I NA WYNOS
Bogaty wybór smacznych dań
Przyjmujemy zamówienia na wesela, "showery", chrzciny i wszelkie inne uroczystości
ANNA'S ROASTERIA
2340 Dundas St W
TEL 536-0601

DENTYSTYCZNE PROTEZY
G RYTWINSKI D T
z 25-letnim doświadczeniem
404 A Roncesvalles Ave,
Toronto
(obok kina Revue)
Tel 531-8545

HOMETARIO
REAL ESTATE LTD.
& insurance brokers ltd

• KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU
• UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY - OD OGNIA - KRADZIEŻY I INNE
171 RONCESVALLES AVE.
Tel 531-3506

iolanta interiors

— POLSKA FIRMA
SPECJALIZUJĄCA SIĘ W ARCHITEKTURZE WNĘTRZ UDZIELI CI PRADY JAK URZĄDZIĆ GUSTOWNIE I WYGODNIE TWOJE MIESZKANIE LUB DOM
POSIADAMY BOGATY WYBÓR TOWARÓW IMPORTOWANYCH
Szeroki asortyment prezentów na każdą okazję
2368 Bloor Str W, Toronto, Ont M6S 1P5 tel 762-9638

Kursy szoferskie

ERMAN - SZKOŁA JAZDY Licencjonowani polscy instruktorzy Samochody wszystkich typów Ceny konkurencyjne 128 22nd ST
Tel 259-0619

Jeśli masz problemy z wrzodami, nadkwasotą żołądka lub niestrawnością, oraz wszelkie ropienia rany cięte lub wyrzuty na skórze, możesz uzyskać poradę, dzwoniąc na numer telefonu w Toronto 654-1203 Proszę Annę

POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA

posiada słowniki francuskie, angielskie, techniczne i inne, książki do nauki języków, kulinarne, młodzieżowe, bajki, religijne, karty świąteczne
MONTREAL P Q
Postal Box - 647
N D G H4A 3R1 Canada
Tel (514) 489-0396

PRACA

Pani do dziecka, może mieszkać, albo dochodząca
Tel Toronto 498-8264 albo 267-5577

Potrzebna osoba do opieki nad cztero-miesięcznym dzieckiem w godzinach popołudniowych od godz 5 00 - 8 00
Dzwonic po 8 00 wieczorem
Tel 766-6651

PODZIĘKOWANIE

W związku z odbytym 31 sierpnia 1983 Zjazdem b żołnierzy i sympatyków AK, OP Burza pragnę serdecznie podziękować wszystkim uczestnikom spotkania, a kolędze Turowi, Jerzemu Łapczyńskiemu i Jego Małżonce składam serdeczne Bog Zapłać za staropolską gościnność w imieniu kolegów i własnym
B dowódca AK OP Burza Stanisław Burza Karłński

SPROSTOWANIE

W numerze 45 na str 3 gratulowaliśmy Panstwu Shopianom narodzin córeczki Dzięki zabiegom redakcyjnym mała Shopianowna może już ząbkować a my staliśmy się Echem Kwartału
Oczywiście przyszła na świat w SIERNIU nie maju A w sercu ciągle maj Farmusowa

(M) 10 000 metrow FINAL MEDALE

Złoty
A COVA (Italy)
28 01 04
SREBRNY
W SCHILDHAUER (E Germany) - 28 01 18
BRAZOWY
H KUNZE (E Germany)
28 01 26

(M) 800 metrów FINAL MEDALE

Złoty
1 W WUELBECK (W Germany) - 1 43 65
SREBRNY
2 R DRUPPERS (Hol) - 1 44 20
BRAZOWY
3 J C CRUZ (Brasil)
1 44 27

RZUT MŁOTEM FINAL BRAZ DLA POLAKA

ZDZISŁAW KWASNY, w finałowej rozgrywce, uległ jedynie Litwinowi oraz Sedykowi Sygnalizowaną, jeszcze w kraju, wysoka forma naszego zawodnika, znalazła odzwierciedlenie w finałowej kolejce Należy pogratulować Kwasnemu umiejętności koncentracji i woli walki, w potyczce z dwoma groźnymi młotaczami ZSRR

MEDALE

Złoty
S Litwinow (ZSRR)
SREBRNY - J Sedyk (ZSRR)
BRAZOWY -
Zdzisław Kwasny (Polska)

(M) SZTAFETA 4x100 m

Nowy rekord 37.86

MEDALE
Złoty - 1 USA - 37 86
SREBRNY - 2 Włochy - 38 37
BRAZOWY 3 ZSRR - 38 41

Padł nowy rekord 37 86 przy doskonałej organizacji zespołu USA i fenomenalnym finiszu ostatniego w rozstawieniu, Carl LEWISA (naszego, wcześniej wskazanego, faworyta)

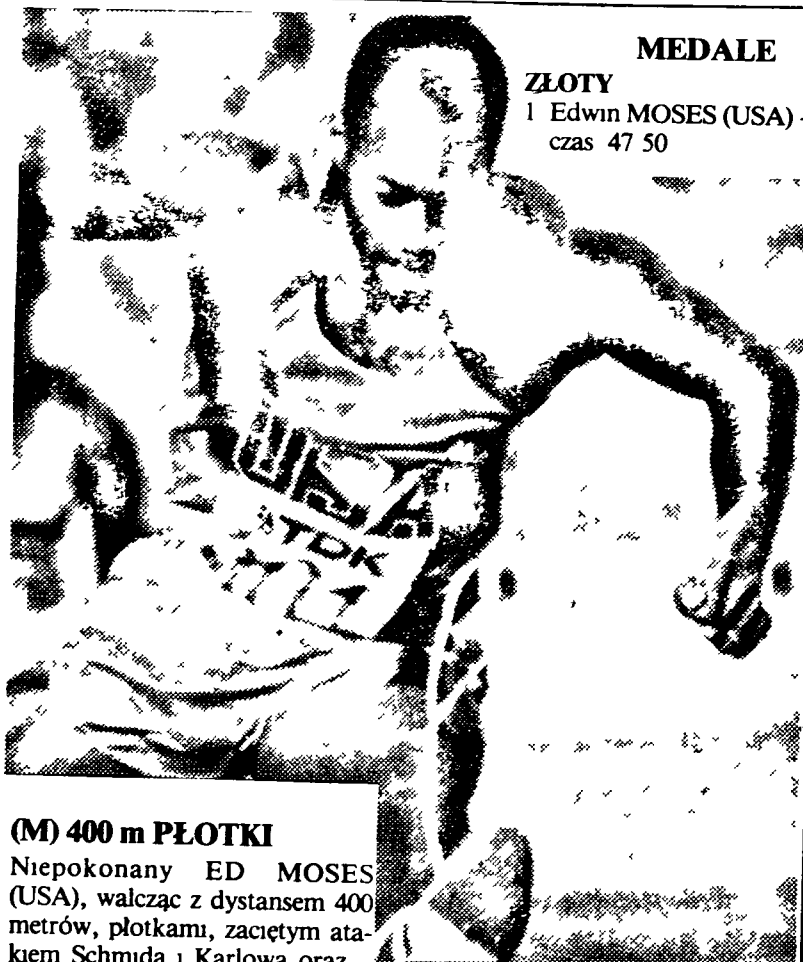
(M) SKOK W DAL

C.LEWIS RAZ JESZCZE!

MEDALE
Złoty 1 Carl Lewis (USA)
SREBRNY 2 J Grimes (USA)
BRAZOWY 3 M Conley (USA)

MEDALE

ZŁOTY
1 Edwin MOSES (USA) -
czas 47 50



(M) 400 m PŁOTKI

Niepokonany ED MOSES (USA), walcząc z dystansem 400 metrów, płotkami, zaciętym atakiem Schmidta i Karłowa oraz rozwiązującym się sznurowadłem lewego buta, zdobył złoto
"To było straszne widzieć fruwające sznurowadło, lecz co miałem zrobić? Zatrzymać się i zawiązać?" - spytał zwycięzca tuż po biegu

SREBRNY
2 Harald SCHMID (W Germany) - czas 48 61

BRAZOWY
3 A KARLOW (Sov Union)
czas 49 03